



VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1995

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 6

VERGADERING VAN VRIJDAG 23 JUNI 1995

REGERINGSVERKLARING

Inhoud

Nr. 6

Vrijdag 23 juni 1995
Morgenvergadering

	Blz.
Berichten van verhindering	109
Boodschap	109
Regeringsverklaring	
Debat (Voortzetting)	109
Sprekers : de heren M. Van Peel, E. Verrijken, J.-M. Bogaert, J. De Roo, mevrouw K. Lindekens, de heer J. Malcorps, mevrouw M. De Schamphelaere, de heren K. De Gucht, H. Suykerbuyk, K. Van Overmeire, J. Coens, E. Van Vaerenbergh, H. Van Rompaey, D. Van Mechelen, minister E. Van Rompuy, minister-president L. Van den Brande	
Regeling van de werkzaamheden	132

VOORZITTER : de heer N. De Batselier

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.06 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De heer D. Ramoudt, buitenslands ;

De heer C. Vandenbroeke, ambtsverplichtingen.

BOODSCHAP

De voorzitter : Bij brief van 20 juni 1995 deelt de voorzitter van het Parlement wallon mee dat voornoemd parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

REGERINGSVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

Debat (Voortzetting)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het debat over de regeringsverklaring van de Vlaamse regering.

De heer Van Peel heeft het woord.

De heer M. Van Peel (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de CVP verheugt zich erover dat er in dit regeerakkoord zoveel aandacht wordt besteed aan de steden en de gemeenten. Tevens bevat het talrijke sterke beleidsintenties inzake subsidiariteit, een eminent christen-democratisch principe.

Minister-president L. Van den Brande : Wie mij kent, zal zich daarover niet verbazen.

De heer M. Van Peel : Mijnheer de minister-president, ik geef uitdrukking aan mijn vreugde, niet aan mijn verbazing.

Decentralisatie, lokale autonomie en partnership zijn goede intenties en wij zullen er dan ook op toezien dat ze worden gerealiseerd, vooral in verband met de problematiek in de grote steden, waaraan nu veel aandacht wordt besteed. Dat betekent evenwel niet dat deze problemen er in het verleden niet waren. Toen werden er eveneens maatregelen genomen, dat zowel op het federale niveau als op het Vlaamse niveau. Ik denk daarbij onder meer aan de veiligheidscontracten, de impulsfondsen, de kansarmoedefondsen en de extra kredieten voor huisvesting. Die inspanningen zijn echter op een te dirigistische manier tot stand gekomen en de initiatieven waren te versnipperd. Bovendien werd er voortdurend gesaneerd op de gewone werking van de steden, onder andere bij de politie en de OCMW's, wat vaak leidde tot het uitvoeren van nieuwe programma's. Meestal resulteerde dit in de tewerkstelling van enkele welzijnswerkers in plaats van in een oplossing van het probleem.

Het is dan ook belangrijk dat de problematiek van de steden in haar totaliteit wordt bekeken en dat men de samenhang tussen de verschillende problemen erkent. Goed bedoelde, maar niet gecoördineerde maatregelen hebben vaak ongewenste effecten. Zo mogen extra inspanningen voor de huisvesting niet tot gettovorming leiden, het aanstellen van parkeerwachters mag niet leiden

Van Peel

tot het doden van de economische activiteit in de binnenstad, en een goed onthaalbeleid voor asielzoekers mag niet leiden tot een concentratie van probleemgebieden. Het herstel van de stedelijke financiën impliceerde vaak een verhoging van de aanslagvoeten, waardoor nog meer mensen de stad ontvluchtten. Die problemen moeten dan ook gecoördineerd worden aangepakt. De afschrikwekkende voorbeelden in het buitenland tonen aan waartoe het verwaarlozen van stedelijke problemen kan leiden. Ik denk dan niet aan Mexico, maar aan de grote steden in Frankrijk, Groot-Brittannië en vooral in de Verenigde Staten, waar hele wijken zijn opgegeven en waar de politie en de brandweer niet meer komen. Dit staat ons te wachten als we nu niet tijdig ingrijpen.

Wij pleiten dan ook voor resultaatsverbintenissen en niet voor dirigistische projecten. Bij de creatie van meer veiligheid, de bestrijding van de kansarmoede en een toename van de mobiliteit zou men bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van statistieken. Het stedelijke apparaat moet zelf kunnen beslissen hoe bepaalde problemen zullen worden aangepakt. De werking ervan mag namelijk niet worden ontmoedigd. Ik denk hierbij onder meer aan de OCMW's, het vrije initiatief, de huisvestingsmaatschappijen enzovoort.

In de Angelsaksische landen, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, zijn de steden en de landelijke gebieden tegen elkaar in het harnas gejaagd. Dat moet absoluut vermeden worden. Indien in Vlaanderen ook een klimaat ontstaat waarbij men de steden opgeeft als vergaarbak van alle samenlevingsproblemen, als ze bovendien wegzinken in een financieel moeras à la New York, dan zal ook hier de mentaliteit groeien zoals ze ginds bestaat. Daar wordt New York, de *Big Apple*, vooral gezien als de rotte appel. Het weldenkende deel van de natie heeft de stad afgeschreven. De beste manier om die toestand te vermijden, is niet terecht te komen in het debat steden versus landelijke gebieden. Onze fractie dringt daar zeer nadrukkelijk op aan. Dat reikt voor ons verder dan de vreugde dat niet geraakt wordt aan de criteria van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds.

We pleiten ook zeer nadrukkelijk – en dat doe ik hier als onverdachte stedeling – voor aandacht voor de landelijke gebieden. Daar zijn de situaties verschillend. Dat is de zin van het pact : geen uniform akkoord met de gemeenten, maar inspelen op de diverse situaties. Sommige landelijke gebieden staan sterk bloot aan de verstedelijkingsdruk. Dat is zichtbaar op het vlak van de ruimtelijke ordening.

De heer E. Verrijken : De problemen die de Amerikaanse steden kennen, worden – met alle respect – voornamelijk veroorzaakt door Amerikaanse zwarten, die gewoonlijk langer Amerikaans staatsburger zijn dan vele blan-

ken. Zij zijn immers in de gekende smartelijke omstandigheden ingevoerd in de achttiende eeuw. Dat staat los van de problematiek in België. Hier zijn Marokkanen en Turken twintig à dertig jaar geleden ingevoerd, tegen elke economische logica in. U zal in New York of in andere grootsteden dus geen inspiratie vinden : daar gaat het om een probleem tussen Amerikaanse staatsburgers onderling. Dat is hier niet het geval.

De heer M. Van Peel : Mijnheer Verrijken, u miste de zin van mijn opmerking. Ik verwees naar de Verenigde Staten als een afschrikwekkend voorbeeld, waaruit we moeten leren wat we niet moeten doen. Verder meen ik uit de aard van uw opmerking te moeten vaststellen – en dat is misschien uw nuttige functie hier – dat u en uw fractie veeleer een onderdeel van het probleem dan van de oplossing zijn. (*Gelach en applaus op alle banken, behalve bij het VB*)

Vanuit onze fractie pleiten we voor aandacht voor de landelijke gebieden die zwichten onder de verstedelijkingsdruk, waarnaar de problemen van veiligheid uitzwermen, waar nog steeds geen goede instrumenten van ruimtelijke ordening zijn, waar nog steeds grote distributiecentra worden neergepoot. Deze centra doden tegelijkertijd zowel het landelijke gebied als de stadskernen en doen de mobiliteit stijgen. Dat is het probleem van de landelijke gebieden aan de rand van de stad.

Ik vraag eveneens uw aandacht voor het echte platteland, met zijn specifieke problemen. Kleine, zeer landelijke gemeenten worstelen – paradoxaal genoeg – soms met dezelfde problemen : een dalende bevolking die de belastingbasis aantast, een oudere bevolking, de afwezigheid van bedrijven, een sterk teruglopende landbouwactiviteit, grote afstanden, vele kernen. Al die factoren tasten ook de bestuurskracht van kleine gemeenten aan. Vandaar mijn pleidooi om platteland en stad in de – terechte – aanpak van de stedelijke problemen niet tegen elkaar op te zetten, maar elk te geven wat hem toekomt. Anders belanden we in een steriel debat.

Het weekblad *Vrij Nederland* publiceert deze week een interview met de Nederlandse minister voor de stad. Hij spreekt zijn frustraties daaromtrent uit. Bovendien is hij een minister zonder bevoegdheden. Gelukkig hebben wij een minister mét bevoegdheden voor Binnenlandse Zaken, Huisvesting en Stedelijke Problemen.

We vragen een evenwichtige aanpak. Een pact met de gemeenten betekent algemene problemen aanpakken, maar gespecificeerd per situatie, per soort gemeente. Een algemeen probleem is onder meer het beheer van de gewestwegen dat nog in handen is van verschillende overheden. De overheden moeten op dat vlak beter op elkaar worden

Van Peel

afgestemd. Een ander probleem is de herwaardering van de gemeentelijke mandatarissen.

De voorzitter : Wilt u het kort houden. De tijd is beperkt.

De heer M. Van Peel : Mijnheer de voorzitter, ik wou nog zeggen dat de krachtige impulsen van de vorige regering voor de sociale huisvesting moeten worden voortgezet. Maar dat moet gebeuren volgens de principes van kleinschalige renovatie, volgens het principe van evenwicht tussen koop – en huurwoningen, en met aandacht voor de private huurmarkt, zonder daarbij de decentralisatie – en de subsidiariteitsprincipes te vergeten.

Verlos ons van de eindeloze en complexe procedures. Verlos ons niet van de strengere criteria van objectieve toewijzing. Die criteria mogen evenwel niet in de weg staan van de maatschappijen om een toewijzingsbeleid te voeren dat bijvoorbeeld de getto-vorming vermijdt.

Daar ligt dus eigenlijk de uitdaging voor gemeentebesturen, OCMW's en huisvestingsmaatschappijen. Het is dezelfde uitdaging als voor de gewone burger. Ik wil ervoor pleiten dat onze Vlaamse administratie, onze lokale bestuurders op voorkomende en vriendelijke wijze hun job uitvoeren. Wij willen niet geconfronteerd worden met hooghartige technocraten, maar met dienstvaardige, klantvriendelijke mensen in de administratie, die ervan overtuigd kunnen zijn dat stedelijke en gemeentelijke bestuurders minstens even sterk geëngageerd zijn als zichzelf. Ik dank u. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer J.M. Bogaert (Op de tribune) : Voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's,

Ik heb twee dagen geleden, mijnheer de minister-president, aandachtig naar uw regeringsverklaring geluisterd omdat was aangekondigd dat u daarin de krachtlijnen en de prioriteiten van uw regering zou uiteenzetten, ook over economie in het algemeen en over werkgelegenheid en tewerkstelling in het bijzonder.

Voor alle zekerheid heb ik er de tekst nog eens op nagelezen, zowel van uw verklaring als van het regeerakkoord. Ik moet u eerlijk bekennen dat ik ontgoocheld ben over het feit dat zo weinig concrete ideeën, zo weinig tastbare voorstellen, zo weinig nuchtere beschouwingen worden aangereikt in een aangelegenheid die u nochtans terecht tot prioriteit nummer één hebt uitgeroepen.

Deze regeringsverklaring staat wel bol van de vage goede voornemens.

U weet dat de weg naar de hel geplaveid is met goede voornemens.

En de hel, mijnheer de minister-president, is nu wel de laatste plaats in het hiernamaals waar ik u opnieuw zou willen ontmoeten.

Onze verwachtingen rond werkgelegenheid en tewerkstelling waren nochtans hooggespannen.

De ontgoocheling is navenant.

Ontgoocheling omdat u wel – met een fierheid die, zo meen ik, niet terecht is – in uw regeerakkoord schrijft dat de voorbije 10 jaar in Vlaanderen 200.000 nieuwe jobs werden gecreëerd in de privé-ondernemingen, maar tegelijk verzwijgt dat sinds 1991 de werkloosheid in Vlaanderen steeg van zo'n 170.000 tot 230.000 mensen.

In diezelfde periode werden voor het hele land ongeveer 100.000 langdurig werklozen definitief geschorst zodat zij hun uitkering verloren.

U verzwijgt dat u tot op heden – zelfs niet in een periode van economische heropleving – er niet bent in geslaagd de werkloosheidscijfers drastisch naar omlaag te halen.

Voorzichtige ramingen voorspellen voor 1995 een toename van het aantal arbeidsplaatsen met ruim 30.000 eenheden. Het Planbureau heeft berekend dat slechts 7.000 arbeidsplaatsen een rechtstreeks gevolg zijn van het Globaal Plan van de federale regering, waarvoor wij met zijn allen 50 miljard frank hebben ingeleverd. De overige 25.000 arbeidsplaatsen zullen slechts in de begroting van 1996 worden ingeschreven en moeten bijgevolg niet worden toegeschreven aan de goede intenties van deze regering.

Mijnheer de minister-president, ik heb geprobeerd de rode draad – de kleur is goed gekozen – terug te vinden in uw economische benadering. Het valt mij op dat u nog steeds vertrekt van de zogenaamde economische groei als hefboom voor nieuwe werkgelegenheid.

Heel wat economen zijn het er ondertussen over eens geworden dat economische groei op zich al lang niet meer volstaat om de werkgelegenheid opnieuw aan te zwengelen. De vooruitzichten inzake de toekomstige economische groei zijn bovendien niet denderend en worden slechts maximaal op 2,8 percent geraamd. Iedereen is het erover eens dat er minimaal een economische groei van 5 percent moet zijn om nieuwe werkgelegenheid te scheppen.

Er is dus weinig reden tot optimisme.

Mijnheer de minister-president, de Volksunie betreurt dat de regering, inzake de terugdringing van de hoge werkloosheid, alle heil zoekt in het klassiek geworden overleg

Bogaert

met de federale overheid enerzijds en de al even klassieke sociale partners anderzijds. Een klassieke formule die de gloednieuwe, rechtsteeks verkozen Vlaamse Raad buiten spel zet.

De Volksunie wenst het werkgelegenheidsbeleid over een andere boeg te gooien. Mijn fractie is voorstander van een grondig, open en democratisch debat tussen de Vlaamse Raad en al de sociale partners en wenst diegenen die tot op heden nog geen zitje hebben aan de onderhandelingstafel van het sociale overleg bij de problematiek te betrekken. De milieubeweging, de gezinsbeweging, de senioren en de Vierde Wereld hebben niet alleen eigen verzuchtingen, maar ook een eigen en waardevolle kijk op het ingewikkelde probleem van de werkgelegenheid in een snel evoluerende maatschappij.

De visie van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen, bijvoorbeeld op arbeidsherverdeling en werktijdverkorting wordt niet zozeer ingegeven door zuiver economische motieven maar veeleer vanuit een brede, culturele kijk op de plaats van het gezin in de maatschappij. Zij kiezen voor arbeidsherverdeling op basis van waarden zoals de aandacht voor de opvoeding van de kinderen, de tijd voor zinvolle vrijetijdsbesteding en een vorm van individuele arbeid op maat. Zij zijn bereid een stukje welvaart in te leveren in ruil voor wat meer welzijn.

Mijnheer de minister-president, ik zal niet dieper ingaan op de noodzaak van de verlaging van de arbeidskosten. Ik meen te hebben begrepen dat daarover een grote consensus bestaat.

De Volksunie is voorstander van creatieve vormen van arbeidsherverdeling.

Laat me toe vooraf het volgende te stellen.

Hoewel wij voorstander zijn van arbeidsduurvermindering zijn wij het niet eens met diegenen die drastisch en ongenueanceerd een lineaire werktijdverkorting tot 30 of 32 uur voorstellen. Wij sluiten arbeidsduurvermindering niet uit, maar zij moet aan de volgende 4 voorwaarden voldoen.

Ten eerste, elke vorm van werktijdverkorting moet sector per sector op zijn haalbaarheid worden getoetst.

Ten tweede, in de sectoren waar die haalbaarheid zou blijken, moet de individuele vrijheid om die ook in te vullen, absoluut overeind blijven.

Ten derde, de arbeidsduurvermindering mag de loonkosten per eenheid produkt niet doen toenemen. Dat wil zeggen dat bij een constante arbeidsproductiviteit de lonen evenredig moeten dalen. Meer nog, het brutoloon van de werknemers moet zelfs relatief sterker dalen dan het aan-

tal werkuren omdat de personeelskosten naast het brutoloon ook nog andere kosten bevatten die evenredig toenemen met het aantal werknemers (opleiding, vervoer,...). Bij een verlaging van de arbeidstijd met bijkomende aanwervingen stijgt dit deel van de kosten evenredig met het aantal aangeworven personen. Vandaar dat het brutoloon relatief sterker moet dalen om een verhoging van de loonkost per eenheid te vermijden.

Ten vierde, de werktijdverkorting mag evenmin leiden tot een toename van de kapitaalkosten (zoals gebouwen, machines,...). Als arbeidsduurvermindering tot gevolg zou hebben dat gebouwen en machines minder uren gebruikt zouden worden, zou dat leiden tot een uiteindelijke verhoging van de kostprijs per produkt.

Zeker in bedrijven die gekenmerkt zijn door een geringe flexibiliteit in het productieproces, zal dat immers aanleiding geven tot produktieverliezen.

Een grotere flexibiliteit inzake arbeidstijd kan op dat vlak een zekere oplossing bieden.

Sommige bedrijven in het buitenland waren trouwens zo vindingrijk dat ze een verlaging van de werktijd van de werknemers combineerden met een verhoging van de gebruiksduur van de kapitaalgoederen.

Ik heb nog een laatste bedenking inzake werktijdverkorting. Wij mogen zeker niet blind zijn voor het gevaar dat men bij een verkorting van de werktijd met loonverlies zal proberen dit loonverlies te compenseren door zwaartwerk.

Een andere, en naar ons aanvoelen, belangrijke factor in de arbeidsverdeling is een meer flexibele invulling van de actieve beroepsloopbaan. Wij pleiten daarom voor het invoeren van het zogenaamde loopbaankrediet. Daarbij kunnen werknemers zich tijdelijk uit het arbeidsproces terugtrekken en tijdens die periode krijgen ze een aan hun gezinstoestand aangepaste uitkering.

De huidige systemen van vrijwillige deeltijdse tewerkstelling, brugpensioen en loopbaanonderbreking kunnen best in dat systeem van loopbaankrediet worden ingepast.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer J. De Roo : Mijnheer Bogaert, u suggereert de toekenning van een loopbaankrediet bij een vrijwillige terugtrekking uit de arbeidsmarkt, dat zou moeten worden aangepast aan de gezinsnoodwendigheden. Hoe hoog zou dat inkomen moeten zijn en hoe lang zou die periode moeten lopen ?

De heer J.M. Bogaert : Ik kan daar geen cijfers op plakken. Wij moeten de realiteit voldoende kritisch benaderen en sector per sector onderzoeken. Immers, niet iedere

Bogaert

sector heeft evenveel mogelijkheden. De duur van dat krediet kan verschillen per sector. Ik denk toch minstens aan een aantal jaren. Het moet bespreekbaar zijn om een loopbaankrediet te krijgen twee tot vijf jaar. Ook het bedrag zelf zal verschillen per gezin. Het moet toch mogelijk zijn een definitie te vinden van een normaal gezinsinkomen en een aan een gezinstoestand aangepast inkomen.

De heer J. De Roo : Bij een loopbaanonderbreking ontvangt men afgerond 12.000 frank per maand. Dat bedrag is natuurlijk onvoldoende om een aantal jaren uit het arbeidscircuit te verdwijnen.

De heer J.M. Bogaert : Thans krijgt men altijd 12.000 frank, ongeacht de gezinstoestand. Wij pleiten voor het laten vallen van die lineaire bedragen.

De heer J. De Roo : Dus een gezinshoofd met één enkel inkomen zou dan toch een degelijk bedrag moeten kunnen krijgen om er behoorlijk mee te leven.

De heer J.M. Bogaert : Akkoord, ja. Mijnheer de minister-president, ten slotte wens ik nog te zeggen dat het invoeren van een deeltijds brugpensioen aan ervaren werknemers de mogelijkheid zou bieden om zich geleidelijk aan uit de arbeidsloopbaan terug te trekken en zo hun ervaring door te geven aan nieuwe werkkrachten.

Minister-president L. Van den Brande : Ik deel helemaal uw mening, maar u herinnert zich waarschijnlijk dat ik in een vorige bezigheid het eerste besluit heb voorgelegd en tot stand gebracht, precies om deeltijds brugpensioen mogelijk te maken. Wat u zegt is dus niet nieuw, en ik geloof er ook sterk in. Wellicht moeten nog bijkomende formules gevonden worden om daar meer op in te spelen, omdat het nu vaak een kwestie is van alles of niets, wat ook niet gelijk loopt met de mogelijkheden en de vragen van werknemers op die leeftijd. We zijn het er dus over eens om daartoe over te gaan, maar dat is nu al zes jaar zo.

De heer J.M. Bogaert : Ik ben het volledig met u eens wat het principe betreft, maar ik denk dat de huidige toestand te weinig flexibel is, zodat wij nieuwe initiatieven zullen moeten nemen om werknemers meer gebruik te laten maken van die gelegenheden.

Inzake de problematiek van de verankering kan ik zeer kort zijn. Het is onze overtuiging dat heel het beleid rond Vlaamse verankering veel substantiëler zou moeten worden ingevuld, dan hoofdzakelijk door een sensibiliseringscampagne. Structureel zou een goed functionerende Vlaamse regering op Europees niveau initiatieven moeten nemen, die de huidige kostenconcurrentie, en de daarmee gepaard gaande concurrentievervalsing, uit de weg zouden ruimen.

Ik hoorde trouwens gisteren de fractieleider van de CVP, mijnheer De Roo, graag pleiten voor een aanpak van het delokatieprobleem. Daarbij zal naar onze overtuiging ook de discrepantie in de overheidssteun tussen Vlaanderen enerzijds, en Noord-Frankrijk en Henegouwen anderzijds, op zijn minst gereduceerd moeten worden. Ik sluit mij ook bij u aan, collega De Roo, als u zegt dat er duidelijk behoefte is aan meer rechtszekerheid, waarbij de spelregels niet om de haverklap worden gewijzigd.

Dan wil ik nog enkele beschouwingen formuleren in verband met onderzoek en ontwikkeling. We vinden het bijzonder positief dat er nu eindelijk naar zal worden gestreefd om jaarlijks twee percent van het Bruto Regionaal Produkt te besteden aan onderzoek en ontwikkeling. We blijven daarmee wel nog een beetje achter op onze buurlanden, maar halen in elk geval toch de OESO-norm.

In het voorontwerp van het regeerakkoord, mijnheer de minister-president, was overigens even sprake van 40 miljard frank in plaats van twee percent. Dit bedrag is niet opgenomen in de definitieve tekst. Ik hoop dat dat niet betekent dat men zich plots is gaan afvragen waar dat geld nu vandaan moet komen. Wij houden u aan de toezegging dat u naar de 2 percent wil op korte termijn.

Op het vlak van de technologiespreiding wordt trouwens terecht de aandacht gevestigd op de moeilijke positie van de KMO's. Het Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek heeft naar onze mening de dwingende opdracht meer middelen aan de KMO's toe te kennen. In het verleden besteedde men liefst 70 percent van de middelen aan slechts vijftien – uitsluitend grote – bedrijven.

Ik zie dat mijn tijd aan het verstrijken is. Ik wil toch nog even kort iets zeggen over toerisme, omdat in het regeerakkoord terecht wordt gesteld dat het economische belang van de toeristische sector in Vlaanderen, ook wat de werkgelegenheid betreft, toeneemt. Ik zou daarbij willen pleiten voor het invoeren van vakantiespreiding tijdens het hoogseizoen.

De concentratie van vakanties in een beperkte periode blijft een ernstig probleem, zowel bij ons als in de ons omringende landen. De Europese Commissie heeft in 1994 in Düsseldorf een congres georganiseerd en resoluties goedgekeurd voor een betere vakantiespreiding, waarbij het initiatief aan elk land binnen in Europa wordt overgelaten. Ik herhaal dat de Volksunie uitdrukkelijk pleit voor het invoeren van die spreiding.

Mijnheer de minister-president, ik wil u ten slotte nog zeggen dat één zin op het einde van uw regeringsverklaring mij bijzonder heeft getroffen. De Vlaamse regering weet zeer duidelijk wat haar doelstellingen zijn en vooral ze weet zeer duidelijk hoe ze die wil realiseren. Het is te

Bogaert

gelijktijd merkwaardig en mysterieus dat u, hoewel u het toch goed weet, het toch angstvallig voor uzelf houdt.

In het debat van gisteren over tewerkstelling en economie repliceerde de regering uitsluitend met de vraag : weten jullie het soms beter ?

Wij zijn zeer benieuwd naar de manier waarop de regering haar doelstelling zal realiseren. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw K. Lindekens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik beloof dat ik niet telkens op krukken zal komen wanneer ik wil praten over welzijn en gezondheid.

Ik mag hier voor de eerste keer komen spreken onder het motto : " Life begins at forty ", "het leven begint wanneer je veertig wordt". (*Applaus*)

Alvorens ik mijn betoeg aanvang, wil ik u een persoonlijke ervaring meedelen. Anderhalve week geleden hebben wij onze intrede gedaan in dit parlement en ik heb mij pas gisteren voor het eerst gerealiseerd dat ik aan het lachen was. Het is mij in een vorig leven nooit overkomen dat het zo lang duurde vooraleer er een reden was tot lachen. Ik vroeg mij daarom af hoe het kwam dat ik mijn vrolijkheid zo snel was verloren. (*Opmerkingen in de zaal*) Was dit te wijten aan het imposante van het gebouw, aan de belangrijkheid van de mensen die erin werken ? Of werd mijn ernstige houding veeleer veroorzaakt door het gewicht van de jaren, dat ik plotseling begon te voelen ? Misschien moet de reden worden gezocht in de sfeer van deze vergaderzaal, waar wel wordt uitgelachen, maar weinig echt wordt gelachen. Dit is een vreemde ervaring voor iemand die hier voor het eerst binnenstapt. Ik heb niet kunnen achterhalen wat de uiteindelijke reden is, ik wou u dit enkel ter overweging geven. Ik geef overigens toe dat er ernstige zaken worden besproken.

Welzijn betekent dat men zich goed voelt. Welzijn in onze samenleving betekent dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om zich te ontplooien, om ten volle te kunnen functioneren in deze maatschappij en om dit in de grootst mogelijke waardigheid te kunnen doen. Daartoe mogen mensen niet afhankelijk worden gemaakt van de hulpverlening, maar moeten zij integendeel in staat worden gesteld om zelf weer aan te knopen bij de ontplooiing van hun eigen leven. Niet de belangen van de hulpverleners moeten voorop staan, maar de belangen van de hulpzoekende. Begrip alleen is niet het sleutelwoord, maar respect. Dit vereist op zijn minst een brede dialoog met de mensen om wie het gaat en een bereidheid tot tegemoetkoming op alle beleidsdomeinen.

Het beleid moet enerzijds gebaseerd zijn op degelijk wetenschappelijk onderzoek, maar anderzijds moet men verder durven kijken dan cijfers en statistieken.

Met het gegeven dat zes percent van onze bevolking arm is, kan men alle kanten uit. Pas als we de mensen achter dit percentage individueel bekijken en naar hun problemen luisteren, kunnen we tot een diepgaand beleid komen. Dat is één van de grote uitdagingen voor de Vlaamse ministers en een belangrijke taak voor de Vlaamse parlementsleden.

Ik vestig de aandacht op de plaatsing van kinderen uit kansarme gezinnen, één van de prioriteiten in het kansarmoededossier. Uit het rapport van de Koning Boudewijnstichting is gebleken dat dit behoort tot de zwaarste onrechten die zich in arme gezinnen voordoen.

Armer kunnen mensen niet worden nadat hun kinderen zijn afgenomen. We moeten ons afvragen welke perspectief wij hen nog kunnen bieden. En omgekeerd. Geen enkele instelling, geen enkel bord soep, geen enkel leerregime vervangt voor een kind de arm van zijn moeder of vader.

Opvang moet er zijn in noodsituaties, maar armoede mag nooit de reden zijn om kinderen te scheiden van hun ouders. Het beleid moet zich in de eerste plaats toespitsen op een eerstelijnsbegeleiding van het hele gezin in overleg met de betrokkenen.

Het gezin mag dan de hoeksteen van de samenleving worden genoemd en de meerderheid van de mensen droomt van een gelukkig gezin met geborgenheid en affectie. De realiteit is vaak anders. De hoeksteen van de samenleving is zeer fragiel. Eén op drie gezinnen valt uit elkaar.

Steeds meer mensen leven gewild of ongewild alleenstaand. In 1992 vormden alleenstaanden of alleenstaanden met kinderen – meestal vrouwen – één kwart van de huishoudens in Vlaanderen.

De regering wenst maatregelen te nemen om gezinnen te ondersteunen, maar men kan mensen niet dwingen om gezinnen te vormen. Wie alleen wil of moet leven, heeft eveneens recht op een menswaardig bestaan. Aangezien twee inkomens per gezin steeds vaker als de welvaartsnorm gelden, zijn alleenstaanden en gezinnen met één inkomen veel kwetsbaarder. Vooral eenoudergezinnen moeten extra worden beschermd, ook in de sociale huursector.

Het gezin is niet altijd de veilige haven die we graag zouden willen. Die basiscel geeft onze kinderen en vrouwen minder veiligheid dan vaak wordt gedacht. Ongeveer 85 percent van de gevallen van kinder- en vrouwenmishandeling gebeuren in het gezin of de familie van het slachtoffer. Dat taboe kan worden doorbroken door via infor-

Lindekens

matiecampagnes geweld aan te klagen en de centra voor hulpverlening inzake kindermishandeling en de vluchthuizen voor vrouwen de noodzakelijke steun te geven om aan de stijgende vraag te beantwoorden.

De overheid kan het recht van kinderen op een veilig gezin helpen doen gelden. Een degelijke opvang van kinderen die getuige zijn van geweldpleging op één van hun ouders of zelf het slachtoffer zijn van mishandeling, is naast de hulp die ze zelf broodnodig hebben, ook een belangrijke preventieve activiteit voor de volgende generatie.

De ongelijke positie van kinderen ten opzichte van volwassenen en van vrouwen ten opzichte van mannen speelt een rol bij al die vormen van geweld. Gelijkheid tussen de leden van het gezin bevordert de duurzaamheid en solidariteit van het samenleven.

Vrouwen kregen geleidelijk aan gelijke rechten in de tweede helft van deze eeuw. Over de rechten van kinderen begon het maatschappelijk debat pas vrij recent. Dat belangrijke debat willen wij voortzetten met het oog op de toekomst.

In de gezondheidszorg, waarin voor zorg op maat wordt gekozen, moeten we ook meer rekening houden met wat de mensen belangrijk vinden. Het beleid moet gericht zijn op gelijke kansen. Recent wetenschappelijk onderzoek leert ons dat mensen uit lagere klassen vroeger sterven. Zij zijn meer en ernstiger ziek. Dat is een ongelijkheid die ethisch en maatschappelijk onaanvaardbaar is en die onze maatschappij bovendien veel geld kost. Steeds meer mensen uit de laagste inkomensgroepen belanden met ernstige klachten in het ziekenhuis, omdat zij de weg naar de gezondheidszorg niet of te laat hebben gevonden. Een beleid dat oog heeft voor gelijkheid op het gebied van gezondheid en welzijn moet maatregelen nemen. Een basisvereiste is dat de gezondheidssituatie van de bevolking systematisch wordt gemeten. Zo weten we welke maatregelen doelmatig zijn om een hogere graad van volksgezondheid te bereiken. Dan pas is het mogelijk om op basis van harde cijfers en gegevens een efficiënt beleid op te zetten en zo nodig bij te sturen.

Het armoederapport wijst ons er op dat wonen, werk en levensstijl zeer bepalend zijn voor de gezondheid van de mensen. Maar ook niet materiële zaken zijn van cruciaal belang. Een goede communicatie tussen arts en patiënt is noodzakelijk voor een goede diagnose en een goede behandeling. Het ondersteunen van een sterke en kwalitatieve eerstelijnszorg met een lage drempel is dan ook prioritair.

We kunnen allemaal ernstig ziek worden : minister, bakker, vuilnisman of rechter. Van de ene dag op de andere

dag kan het verdict vallen en ben je een patiënt. Vaak begint dan een lange lijdensweg door de medische wereld. Die wereld heeft een grote technologische evolutie doorgeemaakt. Steeds meer mensen kunnen door middel van langdurige zware behandelingen genezen worden. Precies door die vooruitgang is de aandacht voor de mens in de patiënt op de achtergrond verdrongen.

Ziekenhuizen zijn fabrieken geworden waar lichamen worden gerepareerd. Patiënten en langdurig zieken hebben nood aan informatie, steun en begeleiding in de meest dramatische periode van hun leven. De verwerking van een slechte boodschap die niet alleen je lichaam maar ook je leven omvergooit, de begeleiding van ouders met een zwaar verbrand kind, het rouwproces bij echtgenoten die achter blijven : het zijn maar enkele voorbeelden van situaties waar de zorgverlening vaak tekort schiet. Dat is te wijten aan een tekort aan personeel en een gebrek aan aandacht voor dergelijke problemen tijdens de opleiding.

Patiënten hebben recht op informatie. De manier waarop die informatie wordt gegeven, is van levensbelang voor hun emotionele draagkracht.

In het kader van een betere structurering van de gezondheidszorg is de wijziging van de verzorgingscultuur in de ziekenhuizen en verzorgingscentra meer dan noodzakelijk. Veel zware ziekten kunnen worden voorkomen door een goed preventiebeleid. Wie de gevaren kent, kan er zich tegen beschermen. Preventie is denken op lange termijn. Continuïteit is dan ook het sleutelbegrip in elk degelijk preventiebeleid. Het is belangrijk dat de regering de maatregelen die zijn gestart in sectoren als aidspreventie, middelenpreventie inzake het drugsbeleid en kankeropsporing verder ondersteunt.

In dat kader wil ik het belang onderstrepen van het aspect milieu. Er zijn enkele verontrustende trends, zoals ook mijn collega Jos Geysels gisteren al zei. Onderzoekers in Groot-Brittannië en Nederland hebben een stijging vastgesteld van het aantal kinderen met ademhalingsproblemen zoals astma in de grote steden. Hoe moeten we het stijgend aantal diabetes-patiënten begrijpen ? Volgens Europees kankeronderzoek krijgt één op vier mensen vroeg of laat kanker. Volgens dezelfde studie in het kader van Europa tegen kanker zullen die cijfers evolueren en over vijf jaar zou dat cijfer reeds één op drie bedragen. Eén op drie mensen zal kanker krijgen, waaronder steeds meer jonge mensen. Recent onderzoek wijst uit dat het relatief risico om kanker te krijgen in vergelijking met vijftig jaar geleden bij vrouwen met meer dan 50 percent is gestegen en bij mannen ongeveer is verdubbeld. Die evoluties komen er niet zomaar, daar zijn oorzaken voor.

Wij, volwassenen en de generaties voor ons hebben met een niet aflatende ijver de wereld zo vuil en gevaarlijk gemaakt dat wij de uitgesproken plicht hebben om het milieu te saneren, en dit volgens strenge normen.

Lindekens

Wie met vuur speelt, kan op een onbewaakt ogenblik zijn huis in brand steken, en dat is ook zo met dit nieuwe Vlaamse huis, waar velen zo trots op zijn en waarvan wij samen de sleutels vasthouden. Voor dit huis en de gezondheid van zijn inwoners moeten wij zorg dragen. Meer nog, wij, alle honderd vierentwintig, en u, alle negen heren en dames van de regering, alhoewel u met zo weinig bent om naar ons te luisteren, wij zijn allemaal expliciet verantwoordelijk voor de gezondheid van onze kinderen, nu en in de toekomst. De gezondheid van dé kinderen, maar ook van uw kinderen. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer J. Malcorps (*Op de tribune*) : Meneer de voorzitter, meneer de minister-president, geachte collega's, de nieuwe Vlaamse regering kiest voor de kwaliteit van het leven, zegt ze. Men belooft ons in het regeerakkoord een efficiënt milieuplan voor de volgende generatie. Maar de teksten over leefmilieu die we in het akkoord terugvinden, zijn van een ontstellende vaagheid. Bovendien wordt een soort van Vlaamse nieuwspraak, newspeak gehanteerd. Te pas en te onpas wordt geschermd met woorden als duurzaam en kwaliteit. Zo heeft men het over duurzame economie, duurzame werkgelegenheid, een duurzaam mobiliteitsbeleid, kwaliteit van de ruimte, kwalitatief concurrentievermogen en dergelijke. Veel heel dure en mooie woorden om te verhelten dat men kiest voor een traditioneel economisch expansiebeleid, met een lichtgroene waas errond. Economie is wel degelijk het uitgangspunt. Van een verzoening met ecologie is slechts in schijn sprake. Maar het klinkt natuurlijk wel goed. Je denkt groei, meer groei, maar je zegt : duurzame groei. En je houdt steeds een slag om de arm. Je spreekt wel over Agenda 21, maar je vermeldt in één adem ook de sterke verwevenheid van alle maatschappelijke sectoren of de betrokkenheid van alle doelgroepen. Wat dat in de praktijk betekent, hebben we de voorbije zittingsperiode mogen ervaren, bij de trieste afgang van de Groene Hoofdstructuur en recent, het mestactieplan.

Kiezen voor zinvol werk in een milieuvriendelijke economie is nodig. Milieu en werk moeten samengaan, maar dan wel in het kader van een nieuw maatschappelijk en economisch project : de keuze voor een radicale, ecologische ombouw van de bestaande economie en productieprocessen. Ik kon mij bij de lezing van het zeer summiere milieuhoofdstuk niet van de indruk ontdoen dat deze regering op de rem wil gaan staan inzake milieubeleid. Als men steeds verwijst naar Europese normen, zonder dat het duidelijk is welke men nu juist bedoelt, dan bekruip me de vrees dat men veeleer kiest voor een afzwakking van meestal al erg zwakke normen. Zeker als een radicalisering ten opzichte van Europa meteen afhankelijk wordt

gemaakt van een strict respect voor onze heilige concurrentiepositie. Ook het feit dat met graagte gesproken wordt over het verantwoordelijk maken van de diverse actoren en het blind vertrouwen dat men in dat verband blijft stellen in convenanten, vrijwillige overeenkomsten met takken van de industrie of zelfs met individuele bedrijven, lijkt me erg ongelukkig.

Maar, geachte collega's, wat vooral opvalt zijn de levensgrote leemten in de milieupassage van het regeerakkoord. Eén van de prioriteiten van Agalev en van de Agalev-fractie is een groene trendbreuk inzake afvalbeleid. Het afvalprobleem was overigens één van de hete hangijzers tijdens de vorige zittingsperiode. Het is een thema dat ook sterk leeft bij de mensen. De bevolking beseft dat de afvalberg hen boven het hoofd groeit, en ze maken zich ongerust over de nieuwe maatregelen die deze regering wellicht in petto heeft. Zeker als blijkt dat er plannen bestaan om in hun onmiddellijke omgeving een afvalverbrandingsinstallatie te bouwen.

Op verschillende plaatsen hebben de burgers daartegen betoogd en een aantal burgemeesters tekenden onlangs verzet aan tegen nieuwe plannen om afval te verbranden. Met enige spanning hebben wij dan ook uitgekeken naar de opties in het Vlaamse regeerakkoord. Wij begrijpen dat een regeringsverklaring geen bundeling van kant en klare beleidsbrieven kan zijn, maar ik meen dat de verkozenen en de burgers toch het recht hebben om te weten welke richting een nieuwe regering wil inslaan, zodat men ze daarvoor het vertrouwen kan geven of niet.

In verband met het afvalbeleid had ik geen pagina's tekst verwacht, zelfs geen uitgesponnen alinea's, maar wel een kleine hint, een korte verwijzing of een voetnoot. Het feit dat het hele afvalthema zo manifest ontbreekt, kan ik namens mijn fractie alleen maar als veelzeggend en tegelijkertijd zorgwekkend beschouwen.

Ik meen dat we de feiten voor ogen moeten houden. Ik denk hierbij onder meer aan de gegevens die recent door het VITO werden bekendgemaakt. België is wereldkoploper wat de uitstoot van dioxines betreft, en dan gaat het niet alleen om de ovens in Neder-Over-Heembeek en het Brussels Gewest, ook Vlaanderen kwam zijn verbintnissen niet na. Uit de overzichtstabel in verband met de dioxine-emissies van het VITO blijkt namelijk dat de uitstoot van dioxines in de lucht er in 1995 met 31,5 percent is afgenomen. Voor de uitstoot van dioxines in het water is er echter een stijging van 12,7 percent en op het dioxinegehalte in afval van 21 percent. Vlaanderen bereikt dus zeker niet de globale norm van 70 percent reductie van de uitstoot van dioxines tegen 1995, zoals afgesproken op de Derde Noordzeeconferentie.

Intussen zijn er steeds meer wetenschappelijke publicaties, waarin wordt gesteld dat dioxines schadelijk zijn voor

Malcorps

de gezondheid van de mens, dat ze inwerken op de immuniteit en de vruchtbaarheid, dat ze ontwikkelingsstoornissen bij kinderen veroorzaken en dat ze rechtstreeks kanker verwekken of op zijn minst de immuniteitsrespons voor andere kankerverwekkende stoffen onderdrukken.

De verbranding van afval is één van de belangrijkste oorzaken van de hoge dioxinewaarden. Bij het verbranden van afval, ook als een zorgvuldige rookgasreiniging wordt toegepast, komen er onvermijdelijk producten van onvolledige verbranding vrij, waaronder giftige gechlorideerde koolwaterstoffen. Het verbranden van afval houdt dan ook steeds een risico in. Vandaar dat de milieubeweging en de Groenen op termijn kiezen voor het afschaffen ervan. Op de plaats waar daaromtrent beleidsintenties, hoe minimaal ook, hoorden te staan, vinden we in dit regeerakkoord alleen een grote witte vlek.

De vorige milieuminister heeft de bestaande verbrandingscapaciteit bevroren. Volgens de plannen van zijn voorganger, heeft hij een aantal verouderde ovens gesloten, maar tegelijk handhaafde hij de keuze voor de modernisering en een capaciteitsuitbreiding van andere ovens. De nieuwe milieuminister heeft tijdens zijn vorige ambtsperiode in dezelfde functie een gedetailleerd afvalverbrandingsplan gelanceerd. Indien de hoeveelheid huishoudelijk afval zou blijven toenemen, zouden er vijf tot acht nieuwe verbrandingsovens komen. Tijdens de bespreking van het afvalstoffenplan 1990-1995 deden de plannen voor die superverbrandingsovens heel wat stof opwaaien. Naar wat het nieuwe afvalstoffenplan 1995-2000 zal bieden, kunnen we voorlopig alleen maar gissen. We hopen evenwel dat het magische woord, strategisch voorkomingsbeleid, mag worden geïnterpreteerd als een intentie om een duidelijke hiërarchie te respecteren, namelijk eerst het voorkomen van afval, vervolgens het hergebruiken, het recycleren en pas in laatste instantie het verbranden en storten. Wij vrezen dat het halfslachtig afvalpreventiebeleid van de voorbije jaren, zich tijdens de komende jaren zal wreken. Alle mooie intentieverklaringen ten spijt, werd de afvalberg steeds groter. De huidige meerderheidspartijen hebben een effectieve toepassing van de ecotaks op bepaalde producten grotendeels belet. Ook al ging het om produktheffingen die perfect pasten in de geest van het afvalstoffendecreet. Het produktbeleid van de vorige regering is een gemorrel in de marge gebleven, wat wellicht tot gevolg zal hebben dat de spookovens van voor 1991 nu opnieuw zullen opduiken.

De teneur van het afvalverhaal vinden we met een aantal variaties terug in de andere sectoren van het milieubeleid. Door een besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 1987, werd de bestemming van de Vlaamse oppervlaktewateren vastgelegd, met name voor het drink-

zwem-, vis-, of schelpdierwater. Tegen 1 juli 1995 moesten de basiskwaliteitsnormen worden gehaald. Het is dus vijf voor twaalf. Het ziet er dan ook naar uit dat we de vooropgezette doelstellingen van het Milieubeleidsplan voor 1990-1995 niet zullen halen. In Esbjerg, op de Vierde Noordzeeconferentie, stond Vlaanderen eveneens voor schut. Dat Wallonië en Brussel hun vuilvracht in de Noordzee lozen, is onaanvaardbaar, maar Vlaanderen doet het helaas niet beter. Verschillende oeverstaten van de Noordzee haalden wel de reductiedoelstellingen voor de zware metalen, namelijk de pesticiden, de nutriënten en de gehalogeneerde verbindingen. Vlaanderen bengelt beschamend achteraan. De vraag rijst of het in het regeerakkoord summier geschetste maatschappelijk aanvaarde integrale waterbeleid tegen het jaar 2000 of 2002 betere resultaten zal opleveren.

Hetzelfde kan worden gezegd over het beleid inzake het bodembeheer. Welke plannen heeft men om de talrijke black points in Vlaanderen te saneren? In welke mate is men bereid om de vervuiler uit het verleden volledig aansprakelijk te stellen? Welke ideeën koestert men ten aanzien van de luchtverontreiniging? Terwijl er in Duitsland een bitse discussie wordt gevoerd over de noodzaak van snelheidsbeperkingen of zelfs van een rijverbod voor auto's zonder katalysator wanneer bepaalde drempelwaarden voor troposferische ozon worden overschreden, is er van het Vlaamse front geen nieuws. Is het dan misschien normaal dat kinderen en ouderen het best binnen blijven op warme zomerdagen en dat we bij ozonalarm alle zware lichamelijke inspanningen moeten vermijden? Terwijl wetenschappers steeds meer gegevens verzamelen die wijzen in de richting van een samenhang tussen luchtvervuiling en astma-aandoeningen, vinden we in het Vlaamse regeerakkoord geen enkele zin terug over het nastreven van een betere luchtkwaliteit.

In het hoofdstuk welzijns – en gezondheidsbeleid is er wel sprake van een coördinatie van het onderzoek inzake de relatie tussen milieuvervuiling en gezondheid. Milieupollutie wordt als gezondheidsprobleem onderkend en geïntegreerd in het preventief gezondheidsbeleid. Namens mijn fractie dring ik er dan ook op aan dat men aan dat schuchtere voornemen meer aandacht zou besteden. Het moet één van de uitgangspunten worden van het gehele milieubeleid. Het uitvoeren van een studie is noodzakelijk, maar als politici hebben wij onze eigen verantwoordelijkheid. Indien we wachten op een wetenschappelijke consensus met betrekking tot de samenhang tussen het milieu en de gezondheid, nemen we intussen onverantwoorde risico's. Indien we evenwel oprecht uitgaan van het voorzorgsprincipe, moet het beleid op basis van de gegevens die nu reeds beschikbaar zijn, onmiddellijk maatregelen durven nemen, iets wat men reeds heeft gedaan op de Vierde Noordzeeconferentie, door de lozing van

Malcorps

alle gevaarlijke stoffen in zee tegen het eind van de eeuw te verbieden.

Het milieu is niet alleen een ver-van-mijn-bed-show. De Groenen zijn eveneens bekommerd om het stedelijke milieu, de stedelijke leefomgeving. Kiezen voor de stad is in de eerste plaats kiezen voor een ander soort ontwikkeling, voor inbreiding, renovatie, herwaardering, herstel, en niet voor een verdere uitbreiding van de nieuwbouw, een nieuwe aantasting van de open ruimte en een verdere verstoring van bestaande buurtverbanden. In het regeerprogramma wordt die keuze nergens gemaakt, men kiest eigenlijk voor beiden.

De keuze om van de herwaardering van de stedelijke leefomgeving een specifiek beleidsterrein te maken, wordt door mijn fractie gesteund. De coördinatie van initiatieven en fondsen kan bijdragen tot een daadkrachtig beleid voor een stedelijk herstel.

Indien het Sociaal Impulsfonds louter beperkt blijft tot een herschikking of bundeling van bestaande initiatieven, zal het net als zovele andere fondsen die in de loop van de geschiedenis werden gecreëerd, weinig soelaas brengen. Het is dan ook essentieel dat een nieuw fonds werkelijk nieuwe impulsen mogelijk maakt, wat veronderstelt dat er bijkomende middelen beschikbaar worden gesteld. Er moet dan ook een einde komen aan de verlamdende hypocrisie waarbij iedereen de mond vol heeft over de leefbaarheid van de grote steden, tot op het moment dat er effectief een inspanning wordt gevraagd. Dit geldt overigens niet alleen voor de schuldproblematiek. Er is meer financiële ruimte nodig om effectief in te gaan tegen de sociale achteruitstelling en de verloedering van de leefkwaliteit in bepaalde buurten in de grote steden.

Het probleem is daarbij al lang niet meer het komen tot een goede afbakening van projecten. Zo liggen er in een stad als Antwerpen talloze plannen klaar voor herwaarderingsgebieden. Kant en klare voorstellen die uitgebreid werden doorgesproken met de plaatselijke bewoners. Met het huidige stedelijke budget zal de uitvoering van die plannen nog jaren aanslepen. Bovendien blijft men dan gedwongen om zeer partieel te werken, buurt per buurt, zodat noodzakelijk nefaste doorschuifeffecten zullen optreden ten koste van wijken waar een herwaardering langer op zich laat wachten. Een gezamenlijke aanpak van verschillende buurten, zodat geleidelijk maar tegelijkertijd verbetering intreedt, lijkt ons vanuit het standpunt van een goede samenlevingsopbouw noodzakelijk. Essentieel is dan ook dat men de bevoegde stedelijke instanties het nodige vertrouwen geeft. De Vlaamse regering heeft uiteraard de plicht trekkingsrechten slechts toe te staan op basis van een duidelijke planning en een resultaatverbintenis te eisen. Maar bureaucratische rompslomp en

een overdadige betutteling bij elke stap van de concrete uitvoering van het beleid, moet zeker vermeden worden.

Ten slotte zal een nieuw Vlaams beleid voor stedelijke kwaliteit maar succesvol zijn, als men los komt van de versnippering, en het beleid inzake huisvesting, ruimtelijke ordening, stadsvernieuwing en verkeer op elkaar afstemt. Gezien de politieke constellatie binnen deze Vlaamse regering, kan er op het einde van de rit wat dat betreft geen excuus zijn. De Groenen verwachten veel van het stedelijke milieubeleid en zullen de initiatieven die daarrond genomen worden, op de voet volgen.

Tot slot nog dit, geachte collega's. In het verleden was het gebruikelijk dat men eerst onderhandelde en vervolgens een regering aanstelde. Nu maken we het mee, dat eerst de regering wordt ingezworen, en dat vervolgens de meerderheidspartijen beginnen te onderhandelen. Als Vlaamse Raad staan we dus voor joker. Daarom vraag ik u met aandrang deze regering een tweede zit te geven. Laat haar terugkomen in september, maar dan met een echte regeringsverklaring in plaats van met een slechte nieuwjaarsbrief.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw M. De Schamphelaere (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouwen en heren ministers, dames en heren. Christen-democraten zijn personalisten. Voor ons telt elke persoon. Voor ons is het samenleven geslaagd als elkeen over kansen en mogelijkheden beschikt om een zinvol en gelukkig leven te leiden. Het beleid kan geen menselijk geluk opleggen of garanderen. Wel kan de politiek die randvoorwaarden creëren, die de ontplooiing en integratie van elke persoon vergemakkelijken. De persoonsgebonden materies waarover de autonome Vlaamse Raad zal beslissen, staan de christen-democraten dan ook na aan het hart.

Het voorliggende regeerakkoord vermeldt het gezin als hoeksteen voor een creatieve en solidaire Vlaamse samenleving. Gezinnen zijn in de samenleving kernen van geborgenheid en de beste bescherming tegen vereenzaming. Gezinnen zijn ook de plaats waar kinderen, de volwassenen van morgen, opgroeien. Een gemeenschap waar kinderen meetellen, kijkt naar de toekomst, spaart en heeft hoop. Een gezinsvriendelijk Vlaanderen blijft altijd jong. Vele beleidsvoorbereidende studies hebben reeds gewezen op de versnelde gevolgen van de vergrijzing van onze bevolking na de eeuwwisseling. Andere studieresultaten wijzen dan weer aan dat op dit ogenblik 30 percent van onze gezinnen verklaren minder kinderen te hebben dan ze wensen. Dit om financiële, relationele of gewoon praktisch-organisatorische redenen.

De Schamphelaere

Een gezins- en kindvriendelijk beleid zou iedereen in de mogelijkheid moeten stellen om de eigen levenskeuzen te bepalen en het gewenste gezin te beleven. Onze arbeidsorganisatie en het maatschappelijk leven moeten voldoende gezinstijd over laten. De regering zal de deeltijdse arbeid en de herverdeling van arbeid op vrijwillige basis stimuleren. Niet alleen vanuit het gelijke-kansenbeleid moeten ook mannen gemotiveerd worden om van die mogelijkheid gebruik te maken. De opvoeding van kinderen in onze complexe, gefragmenteerde cultuur vereist de ouderlijke vaardigheden van zowel vaders als moeders. Kindvriendelijke kinderopvang moet betaalbaar en bereikbaar blijven voor alle ouders die het wensen. Dat veronderstelt een aantrekkelijk en motiverend werkkader voor de onthaalouders en kinderverzorgenden, flexibele opvangmogelijkheden – ook voor zieke kinderen – en een aangename, niet-schoolse omgeving voor de buitenschoolse opvang.

Het regeerakkoord benadrukt de mantelzorg, de thuiszorg en de ambulante zorgverlening. Daardoor zal de draagkracht van de gezinnen, die thuis zieke of oudere familieleden opvangen, ondersteund worden.

Tot het omvattende gezinsbeleid behoren ook de gezinsbijlagen. We hopen in de toekomst zelf de beslissingsbevoegdheid daarover in handen te hebben. Over aanpassingen van de bijlagen, bijvoorbeeld uit het oogpunt van de rechten van het kind, of op basis van het evenwicht tussen vergoede en niet-vergoede arbeid, zal het Vlaams parlement dan zelf kunnen beslissen.

De minister-president verklaarde in het sociale beleid niet alleen programma's te zullen maken, maar ook erop toe te zien dat de kansarmen werkelijk bereikt worden. Het Vlaamse welzijnswerk is op dit ogenblik een lappendeken van structuren, instellingen en organisaties. Vele initiatieven zijn gegroeid vanuit een oprechte, vrijwillige bezieling, en werden naderhand gesubsidieerd. Andere initiatieven zijn tot stand gekomen na een politieke beslissing, omdat de overheid aan een zichtbare nood van mensen wilde tegemoetkomen. De uitdaging voor al die initiatieven en instellingen is om – ook na een jarenlange werking – de oorspronkelijke doelstelling met even veel engagement na te streven. In onze welzijnsstructuren mogen de bureaucratie, de formaliteit en de anonimiteit niet de overhand halen op de concrete zorg van mensen voor mensen. In het welzijnswerk is de menselijke motivatie altijd de belangrijkste kwaliteitstroef. Ook in het vertalen van de aanbevelingen van het Algemeen verslag over de armoede, zoals het regeerakkoord aangeeft, zal men geen beleid voor de armen mogen uitstippelen, maar wel mét de armen. Wie respect en waardering voor de mondigheid van de uitgesloten zelf opbrengt, zal tegelijkertijd hun

draagkracht en initiatiefzin aanmoedigen. De gezondheid van mensen en de kwaliteit van hun dagelijks leven staan centraal in een omvattend preventiebeleid. In dit preventiebeleid mogen de risico's van het gebruik van soft – en harddrugs op lichamelijk en psychologisch vlak niet verzwegen worden.

Het regeerakkoord stipt de vrijheid van onderwijs, zowel naar keuze als naar inrichting, aan als een van de belangrijke hoofdlijnen van het Vlaamse onderwijsbeleid. Ook de jonge christen-democraten zijn erg gehecht aan de vrijheid van onderwijs. De onderwijsvrijheid, die onderbouwd wordt door een vrijheid van opvatting en levensovertuiging, is belangrijk, omdat ouders het recht hebben hun kinderen toe te vertrouwen aan het opvoedingsproject van hun keuze, omdat in een school met eigen verantwoordelijkheid, leerkrachten meer gemotiveerd en betrokken zijn en omdat in een enthousiaste schoolomgeving kinderen opgroeien tot zelfzekere, weerbare volwassenen met een visie op het leven.

Wij moeten dus voorkomen dat de budgettaire noodzakelijke samenwerkingsverbanden en fusies in het secundair onderwijs een verschraling in visie en authenticiteit van het onderwijsaanbod tot gevolg zouden hebben. De samenwerking moet een verhoging van de kwaliteit, een betere oriëntatie van leerlingen en een autonoom personeelsbeleid tot doel hebben. In dat verband gaat onze bezorgdheid ook naar de toekomstige situatie van de bestaande onderwijsinstellingen van de joodse en protestantse gemeenschappen en naar de alternatieve onderwijsprojecten, zoals de Steiner-scholen.

Een andere hoofdlijn voor het onderwijsbeleid is het samen school maken, waarbij scholen mee gedragen worden door leerkrachten, ouders, leerlingen en de lokale gemeenschap. Die nieuwe participatiecultuur mag echter niet de vrijheid van inrichting, dit is de vrijheid om naar eigen inzicht een onderwijsproject te organiseren, onmogelijk maken.

Ook de uitgangspunten die in het regeerakkoord over cultuur werden opgenomen, zijn voor de christen-democraten waardevol.

Kunstbeleving en culturele activiteit doorbreken de dagelijkse gang van produceren en consumeren. Dodelijke verveling wordt zo persoonlijke verwondering en nieuwe inzichten en vreugden kunnen groeien.

Cultuur is voor onze fractie een horizontale beleidsprioriteit, omdat in alle domeinen gezocht moet worden naar initiatieven die de ontplooiing, de creativiteit en de eigenheid van de Vlamingen bevorderen. De overheid, het onderwijs, de media en het verenigingsleven moeten voldoende kansen krijgen om in te gaan tegen de negatieve gevolgen van de commercie in de cultuur. Het bevorderen

De Schamphelaere

van een kwaliteitsaanbod moet hand in hand gaan met het bevorderen van de betrokkenheid van zoveel mogelijk mensen bij zoveel mogelijk uitingen van cultuur. Daarom voorziet het regeerakkoord in een raad en centrum voor cultuurbeleid, zodat een meer rationele dialoog en afstemming van het beleid over de sectoren mogelijk wordt.

Mijnheer de voorzitter, wij leven in een vrije samenleving en de politiek vermag niet alles. Het beleid zal niet doorslaggevend zijn voor het levensgeluk van de mensen die wonen in Vlaanderen. Die pretentie hebben wij als jonge parlementsleden niet. Wij hebben wel de hoop dat de politiek die Vlaanderen zal voeren, een positieve weerslag zal hebben op de bezieling in het onderwijs, op de creativiteit van onze cultuur en op de geborgenheid die onze gezinnen bieden. Ik dank u. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer K. De Gucht (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik zal het hebben over twee onderwerpen : de internationale dimensie van het regeerprogramma en de werkgelegenheid.

De prominente plaats die de internationale aanwezigheid van Vlaanderen in het regeerprogramma bekleedt, doet vermoeden dat heel wat aandacht aan het onderwerp zal worden besteed. Te meer omdat de minister-president er zijn privé-jachtterrein van maakt en daarbij op voorhand zijn collega's-regeringsleden de levieten leest : buiten onze grenzen kan het alleen onder leiding en met akkoord van de grote roerganger.

De inhoud van het internationale hoofdstuk is ronduit ontgoochelend. Zo wordt het probleem van de bevordering van de buitenlandse handel van Vlaanderen afgedaan met de lapidaire woorden : De werking van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel zal in dat verband de nodige aandacht vragen.

Nochtans maken de indianenverhalen over het wel en wee van de exportbevordering, die men kan lezen en hoort vertellen, duidelijk dat het naast elkaar bestaan, laat staan het samenleven, van de regionale en nationale inspanningen op dit terrein verkeerd loopt.

Mijn partij pleit voor een volledige overheveling van de exportbevordering naar de Vlaamse Gemeenschap, met opheffing van de nationale diensten, m.a.w. met opheffing van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. Bij de huidige onduidelijkheid heeft niemand baat, niet de regio's, en niet het federale niveau. Het *dédain* waarmee de medewerkers van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel en de Vlaamse handelsattachés worden behan-

deld door de nationale diplomaten is zondermeer storend. Ik gebruik opzettelijk het woord *dédain*, omdat die houding vooral uitgaat van diplomaten die denken in de taal van Descartes, voelen in de taal van Baudelaire en alleen geestig zijn in de taal van Molière. Onder het hoofdstuk van de exportbevordering dat niet meer strookt met de politieke en economische realiteit, zou dan ook beter resoluut een streep worden getrokken. Dat zou niet beletten dat volwaardige diensten voor de buitenlandse handel van de gemeenschappen gezamenlijke projecten zouden kunnen opzetten, maar dan wel vanuit de basis en vanuit de economische realiteit, die van land tot land en van sector tot sector verschilt.

Een tweede kritiek geldt de focus van de internationale politiek van de Vlaamse Gemeenschap, of beter het gebrek aan focus die in het regeerprogramma opvalt.

Vlaanderen moet internationaal niet alles proberen te doen, maar wat Vlaanderen internationaal aanpakt moet grondig worden aangepakt. De eerste prioriteit daarbij moet de politieke rol van Vlaanderen in de Europese Unie zijn. Op heel wat terreinen waar belangrijke beslissingen worden genomen, is Vlaanderen bevoegd, in een aantal gevallen zelfs exclusief. Ik denk onder meer aan milieubescherming, vervoer, onderwijs, vorming, beroepsopleiding, cultuur en media.

In het Verdrag van Maastricht reikt de politieke rol van de regio's niet verder dan de oprichting van het zogenaamde Comité van de Regio's, dat een louter adviserende bevoegdheid heeft, en zelfs niet over een secretariaat beschikt. De ongekroonde hoofden van de regio's ontmoeten er elkaar, maar politieke invloed gaat er niet van uit. Wij pleiten er dan ook voor dat de rol van het Comité van de Regio's niet zou worden uitgebreid. Het is verkeerd steeds maar nieuwe organen die vroeg of laat instellingen worden, toe te voegen aan de doolhof van de Europese besluitvorming.

Wij pleiten er integendeel voor dat Vlaanderen voor de komende Intergouvernementele Conferentie zou eisen rechtstreeks beslissingen te kunnen nemen in de Raad van Ministers. Elke lidstaat moet overeenkomstig zijn interne bevoegdheidsverdeling kunnen uitmaken hoe zijn delegatie in de Ministerraad is samengesteld, en hoe in voorkomend geval de stemrechten worden verdeeld tussen de verschillende gemeenschappen. Dit moet gebeuren volgens het politieke beginsel van de wederzijdse erkenning van de nationale politieke systemen, die de grondslag moet zijn van de federale ordening op Europees niveau. De logica van onze federale staatsordening houdt in dat Vlaanderen en Wallonië een verschillende mening kunnen hebben op de terreinen waarvoor ze bevoegd zijn. Die logica niet kunnen doortrekken op het Europese niveau houdt een belangrijke beperking in van onze be-

De Gucht

voegdheden. Het doordrukken van die logica op het Europese vlak moet voor Vlaanderen dan ook een prioritaire doelstelling zijn.

Binnen het tijdsbestek dat mij is toegemeten moet ik mij beperken tot deze summiere opmerkingen, maar wij zullen ongetwijfeld nog de gelegenheid hebben daarop terug te komen en constructief de degens te kruisen.

Mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, de uitdaging waarvoor elk politiek systeem, dus zeker ook Vlaanderen, staat is het oplossen van het werkloosheidsprobleem. Als men de voorstellen daaromtrent in het regeerprogramma leest, valt het niet moeilijk te begrijpen dat de minister-president door zijn mede-onderhandelaars dringend is aangemaand de becijferde doelstelling om de werkloosheid met de helft terug te dringen, te schrappen.

De Vlaamse regering blijkt er zich bij neer te leggen dat zij voor het creëren van jobs alleen kan inspelen op omgevingsfactoren. Voor de vermindering van de sociale lasten op de arbeid en de fiscaliteit houdt zij het bij ruggespraak met de sociale partners en dialoog met de federale regering. De grote roerganger gaat dus praten met de ervaren gids. Overigens is het nu al duidelijk dat zij beiden op dezelfde golflengte zullen zitten : eventuele vermindering van de loonkost zal overgecompenseerd worden door een CO₂-heffing. Er komt zeker geen belastingvermindering, ook niet in Vlaanderen, zelfs niet als er na 1997 een overschot zou blijken te zijn. Wat er dan op overschot zou zijn, zal de Vlaamse regering wel zelf uitgeven, die heeft daar veel meer verstand van dan de burger. Die burger denkt volgens de minister-president niet strategisch, "ge moogt die geen geld in zijn pollen stoppen, want wie weet wat spookt hij daarmee uit".

Hij zou, mijnheer de minister-president, bijvoorbeeld meer kunnen consumeren, omdat hij wat meer geld kan uitgeven. En is de daling van het binnenlandse verbruik juist niet een van de grote oorzaken dat de economie maar niet wil vlotten ? Maar de slogan van deze regering is : wat deze regering zelf doet, doet zij beter, dus ook het geld van de burger uitgeven.

De zogenaamde omgevingsfactoren dan. Laat mij met een positieve noot beginnen, met een constructieve noot. Het regeerprogramma breekt een lans voor een inhaalbeweging voor het wetenschapsbeleid. Men wil jaarlijks twee percent van het bruto regionaal produkt in onderzoek en ontwikkeling investeren. Wij onderschrijven die doelstelling, maar zullen er nauwgezet op toezien dat de gelden goed worden besteed.

De paragrafen over de vorming doen mij vrezen dat het hier, onder het mom van de evidente noodzaak van on-

derwijs en vorming gedurende de hele levensloop, in wezen gaat over een elegante verpakking van een nieuwe inkomstenstroom voor de zuilen.

De tekst van het regeerakkoord sterkt mij in die overtuiging. Ik citeer : " de opleidingsinspanningen van de sociale partners en het vastleggen van de kwaliteitseisen voor elk opleidingsaanbod ongeacht wie dit organiseert. De aanbieders kunnen op hun vraag en na een gunstige evaluatie een kwaliteitslabel bekomen".

Dat betekent dat zij *ab initio* niet voldoen aan de nodige kwaliteitsnormen.

Wij zullen er streng moeten op toezien dat niet de middelen het doel heiligen maar het doel de middelen !

Ik wens een aantal bemerkingsen te maken inzake de aanwezigheid van risicokapitaal in Vlaanderen.

De analyse van het regeerprogramma ter zake is correct. Risicokapitaal blijft schaars voor starters en KMO's. Ik betreur echter dat het regeerakkoord zelfs geen begin van oplossing aanreikt en blijft steken in een obligate verwijzing naar de rol van de GIMV en een sensibiliseringsprogramma inzake verankering.

Een Vlaams beleid inzake "durfkapitaal" moet rekening houden met de echte noden. Al te dikwijls stellen wij vast dat een jonge man of vrouw met een briljant idee niet of onvoldoende kapitaal bezit. Het ontbreekt hen meestal aan de paar miljoenen startkapitaal, het zogenaamde "seed money". Dat doet mij denken aan het opschrift van onze oude schoolschriften : "Men moet zaaïen om te maaien". Ik herhaal dat Vlaanderen grote nood heeft aan dergelijk startkapitaal. Bovendien heeft Vlaanderen niet alleen nood aan dat soort geld, maar ook aan een veelheid van verschaffers. Een nieuw project wordt immers niet door iedereen op dezelfde manier onthaald en beoordeeld.

Een succesvol startersfonds kan slechts goed functioneren als het kan rekenen op een grote schare begeleidingspersoneel. Dit zou wel eens voor problemen kunnen zorgen omdat de loonkost van die groep moet worden verhaald op een beperkt geïnvesteerd kapitaal.

Durverskapitaal is uitermate schaars. De beginnende ondernemer kijkt op tegen een quasi-monopolie van de geldverschaffers zoals de GIMV, zodat hij slechts eenmaal de kans krijgt zijn gelijk te bewijzen.

De VLD is voorstander van een systeem waarbij de startersfondsen een deel van hun risico kunnen herverzekeren bij de Vlaamse overheid en de geleden verliezen fiscaal recupereerbaar zijn. Dat is, ons inziens, de enige mogelijkheid om niet alleen over voldoende startkapitaal te beschikken, maar ook van verschillende bronnen.

De Gucht

Tot slot wens ik nog een bemerking te maken over de hoofdstukken inzake het internationale beleid en de werkgelegenheid. Zij passen perfect in de ondraaglijke vaagheid van het regeerakkoord.

De VLD zal het regeerakkoord constructief, maar met man en macht bestrijden !

— *De heer F. Vermeiren treedt op als voorzitter.*

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, het woord historisch is de voorbije dagen niet uit de lucht geweest.

Omdat deze Vlaamse regering de eerste is die bij haar aantreden over ruime en volwaardige institutionele bevoegdheden beschikt inzake het buitenlands beleid is het predicaat historisch niet te hoog gegrepen ! Meer nog, geen enkele andere deelstaat – zelfs de Freistat Beieren niet – beschikt over dergelijke bevoegdheden.

Ik herhaal dat de Vlaamse regering over de nodige instrumenten beschikt om een degelijk buitenlands beleid te kunnen voeren. Het enige wat wij nog moeten doen is het beleid duidelijk bepalen. Ik beklemtoon dat ter zake een rol is weggelegd voor de Vlaamse Raad. De Vlaamse Raad heeft ter zake reeds zijn strepen verdiend. Ik herinner u aan de resolutie van 1985 die de prioriteiten van een Vlaams buitenlands beleid heeft vastgelegd. Dat deze resolutie aan actualisatie toe is wegens het voortdurend uitdeinende buitenland, doet niets af aan haar waarde.

Het concept van een degelijk buitenlands beleid is en blijft een wisselwerking vanuit en naar Vlaanderen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, inzake het buitenlands beleid moeten wij ons durven afvragen wat essentieel is.

Ten eerste, de CVP is van mening dat het buitenlands beleid dringend aan democratisering toe is. De klassieke theorie dat regeringen verdragen afsluiten die de volksvertegenwoordiging nadien slechts kunnen goed- of afkeuren, wordt in vele landen, mijns inziens terecht, in vraag gesteld.

De inbreng van de volksvertegenwoordiging kan en mag zich niet langer beperken tot een post factum-rol.

De Vlaamse Raad moet zichzelf tot forum van vooroverleg uitroepen.

Bovendien mag de uitvoering van culturele verdragen niet uitsluitend worden overgelaten aan de ambtenaren.

De actieve en tijdelijke betrokkenheid van de zogenaamde werkers in het veld is essentieel.

Ten tweede, de minister-president spreekt in zijn regeerakkoord over culturele diplomatie.

De CVP is van mening dat dat een bijzonder geschikt beleidsinstrument is, dat een betere samenhang tussen officiële en officieuze vertegenwoordigingen moet verzekeren. Culturele diplomatie kan gedragen worden door de neerlandici extra muros, maar ook door de vele Vlaamse kolonies in het buitenland, door de vertegenwoordigers in de federale ambassades en consulaten, maar ook door de culturele huizen. Ik ben van mening dat men een groot-scheepse operatie moet opzetten om al die ankerpunten in harmonie te brengen.

Een harmonisering is noodzakelijk, niet alleen omdat het tot op heden gevoerde buitenlands beleid in mootjes werd gehakt, – meer dan goed was – maar vooral omdat de federale *dédain* nog steeds niet ongedaan is gemaakt.

De culturele diplomatie is het allernoodzakelijkste uitgangspunt om een minimaal rendement te verzekeren, met name dat Vlaanderen iets betekent !

Ten derde, in verband met het buitenlands beleid waarschuwt het regeerakkoord dat diegene die alles wilt, niets doet.

Ik ga ermee akkoord dat men hoofd- van bijzaken moet scheiden en wens twee prioriteiten vast te leggen.

Vooreerst moet Vlaanderen betrokken worden bij de voorbereiding van de Intergouvernementele Conferentie van 1996. Europa verandert immers. Alhoewel ik akkoord ga met de uitspraak van de heer De Gucht dat Vlaanderen niet steeds via de federale omweg bij Europa moet worden betrokken, deel ik zijn standpunt niet inzake het Comité van de Regio's. Het Comité van de Regio's moet worden omgevormd zodat de horizontale samenwerking aan belang wint. De verticale samenwerking van de verschillende regio's met de Europese Unie is genoegzaam bekend. Ik ben voorstander van een horizontale samenwerking die de regio's meer macht kan geven.

Wij mogen ons niet laten vangen door de semantische discussie of Vlaanderen een deelstaat is of een regio. De grote deelstaten in Noord-Duitsland voelen zich niet te beroerd om zich aan te dienen en te gedragen als een regio in Europa.

De tweede prioriteit handelt over de samenwerking met Nederland.

De Nederlandse Taalunie moet daarbij een meer ambitieuzere rol vervullen.

Taal is immers bekendheid en bekendheid is macht.

Suykerbuyk

Alhoewel de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland zich niet mag beperken tot taal en cultuur, moet zij voorrang geven aan het behoud van de Nederlandse taal in Europa. Omdat het Nederlands huis in Brussel meer dan een symbool is, betreur ik dat het regeerakkoord hierover met geen woord rept.

Samen met Nederland, Wallonië en Luxemburg moet Vlaanderen werk maken van een confederale Benelux die de rol van kleine maat in Europa moet vervullen.

De kleine maat ter verdediging van de taal, het culturele en economische belang in de centraal best gelegen plaats van dit Europa.

Ten vierde, omdat het niet anders kon, hebben we in Vlaanderen onze energie lange tijd aangewend voor het verwerven of het behouden van geld, grond en macht. Dat blijft noodzakelijk, maar dat alleen is vrij materialistisch. Er is voor Vlaanderen en de Vlamingen meer dan dat. Vlaanderen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen op het gebied van een eigen ontwikkelingssamenwerking. Een eigen visie, liefst gebaseerd op een ruime consensus en een verstandig gebruik van de middelen is absoluut noodzakelijk. Tot daar, mijnheer de minister-president, de belangrijkste voorkeerpunten bij het nieuwe buitenlands beleid. Het was vooral mijn bedoeling om het volgende te benadrukken : de weg is lang, maar de weg moet worden gegaan.

En de minister-president is ook wat het buitenlands beleid betreft ervaren. Ik dank u. (*Applaus bij de CVP-fractie*)

De voorzitter. De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer K. Van Overmeire (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, zoals hier reeds eerder werd opgemerkt, blinkt deze regeringsverklaring uit door haar vaagheid en het wollige taalgebruik, waarbij bijna elk probleem tot een pijnpunt wordt uitgeroepen en het prioriteitenlijstje zo lang is dat het bijna het hele spectrum van de politieke problemen omvat. Toch is de façade, in vergelijking met de vorige regering, wat opgeknapt. Er is namelijk een minister van de steden aangesteld, naar ik meen, naar Frans model. Toch zou het niet verstandig zijn om te veel naar de buurlanden te kijken. Ik verwijs daarvoor naar de lotgevallen van de heer Tapie, uw collega in Frankrijk.

Kritiek leveren is moeilijk omdat het nog steeds onduidelijk is wat u gaat doen en over welk geografisch gebied uw bevoegdheid zich zal uitstrekken.

De enige zekerheid betreft de oprichting van alweer een nieuw structuurfonds, een Sociaal Impulsfonds.

Toch vraag ik mij af waar u mee bezig bent als ik lees dat de VFIK-projecten op losse schroeven worden gezet. Met veel belangstelling wachten wij dus op uw beleidsbrief voor het stedelijk beleid.

In Het Laatste Nieuws van gisteren lees ik dat u wil streven naar een zo groot mogelijke consensus over de partijgrenzen heen. Wij houden ons alvast aanbevolen voor een gesprek. In hetzelfde artikel komt ook min of meer tot uiting waar u uw verantwoordelijkheden zelf situeert. U wil de ontvolking van de stadskernen tegengaan en de centra weer leefbaar maken, alsook de afkeer van de politiek ombuigen en de integratie van de migranten bevorderen.

Er zou in de steden blijkbaar een afkeer van de politiek, zelfs van de democratie, aan het groeien zijn. Wat bedoelt u daarmee ? Ik hoop dat u toch niet de mateloze pretentie hebt om uzelf te identificeren met dé politiek of dé democratie. Ik bespeur helemaal geen afkeer van de politiek in de steden. Ik zie geen massale onverwachte stijgingen van het aantal blanco of ongeldige stemmen, en misschien is een blanco stem politiek wel waardevoller en meer doordacht dan een stem uit gewoonte of een stem voor een partij, die men uitbrengt omdat men van die partij een of andere gunst heeft verkregen.

De vertegenwoordigers van de ene echte protestpartij die Vlaanderen rijk was, zijn ondertussen uit dit halfroond verdwenen en de ene partij die de parlementaire democratie werkelijk hekelt en die extreem links gesitueerd is, heeft geen zetels gehaald.

Ik zie dus geen antipolitiek, integendeel, sinds 24 november 1991 werd nooit door zoveel mensen over politiek nagedacht en er zijn nog nooit zoveel mensen actief met politiek bezig geweest dan nu, vooral in de steden.

Men heeft in de steden wellicht niet gestemd zoals u had gehoopt. De regeringspartijen hebben de zoveelste electorale opdoffer moeten incasseren. Het zou echter bepaald onfatsoenlijk zijn om de afstraffing van regeringspartijen antidemocratisch of antipolitiek te noemen. Als u dan toch, voor de zoveelste keer, een nieuwe politieke cultuur wilt lanceren, moet u zichzelf niet langer identificeren met dé democratie of dé politiek en moet u niet langer uitpakken met steriele, slaapverwekkende verhaaltjes over de bedreigde democratie, de antipolitiek, de kloof met de burger, enzovoort.

In verband met het derde punt, de integratie van de migranten, dacht ik in mijn naïviteit even dat de meerderheidspartijen het begrepen hadden. Ik dacht dat zij uiteindelijk begrepen hadden dat het vreemdelingenprobleem of de integratie van migranten, allochtonen, anders etnische personen of nieuwkomers in essentie een probleem is van botsingen tussen culturen en niet van kansarmoede.

Van Overmeire

Na de uiteenzettingen van de heren Van Wallendael en Van Peel weet ik nu dat alles bij het oude zal blijven. Ik weet het wel, migraties en een assimilatie van immigranten zijn van alle tijden. In het verleden had men daar geen beleid voor nodig. Het wordt echter tijd dat het begint door te dringen dat de groep hier te groot is en dat de culturele verschillen te groot zijn. Bovendien zendt deze overheid een verkeerd signaal uit. U kunt geen sterkere motivatie tot inpassing of inburgering uitzenden dan door naast een integratiebeleid ook een terugkeerbeleid op stapel te zetten voor degenen die zich niet willen, kunnen of mogen inpassen. Hoe kan men zich in godsnaam integreren, zich inburgeren in een land dat door de eigen overheid multicultureel wordt genoemd, waar het multiculturele nu al doordringt tot in de viering van de nationale feestdag en waar elke nationale fierheid al te vaak verdacht is of belachelijk wordt gemaakt. Deze vragen zijn politiek natuurlijk niet correct. De heer Van Peel heeft zoëven de toon aangegeven : het Vlaams Blok is nog altijd een deel van het probleem. Wij blijven de paria's, wij blijven fout. Wij kunnen blijkbaar zelfs geen klein beetje gelijk hebben.

Mijnheer de minister, ik hoop van harte dat u erin slaagt om de Vlaamse steden meer leefbaar te maken. Het gaat uiteindelijk niet over u of mij, niet over uw of mijn visie of partij, het gaat over dit land en dit volk.

Als ik de teksten van deze nieuwe ploeg bekijk, ontwaar ik niets nieuw en dat stemt mij bijzonder somber. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer J. Coens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ook het jongste lid van de CVP-fractie heeft de finale versie van het ontwerp-regeerakkoord grondig gelezen.

Het viel mij daarbij op dat dit akkoord, zowel de inhoud als de verwoording, een duidelijk christen-democratische signatuur draagt. Dat stemt ons dan ook bijzonder tevreden, maar wij koppelen die tevredenheid aan een zekere waakzaamheid, vooral wat betreft de uitvoering van het geciteerde.

Er is tevredenheid over de duidelijk christen-democratische inschrijving op pagina 43 van het concept gezin als hoeksteen. Belangrijk daarbij is de draagkracht van het gezin. Die draagkracht kan worden ondermijnd door het eventueel invoeren van heffingen en retributies. Heffingen met ontradend effect kunnen volgens mij alleen heffingen zijn die men kan ontwijken door een alternatief gedrag. Het is duidelijk dat het orthodoxe begrotingsbeleid, dat wij ten volle onderschrijven, daarop niet mag steunen.

Er is ook tevredenheid over het woordelijk inschrijven op pagina 28 van het subsidiariteitsbeginsel met een koppeling tussen taken en middelen, een christen-democratische inbreng.

Veel jongeren verheugen zich over de grotere werkgelegenheidsambities. Terecht wordt aandacht geschonken aan nieuwe werkgelegenheid door nieuwe technologieën. Mag ik er in dat verband toch op wijzen dat daarvoor vooral jonge mensen in aanmerking komen ? Werkgelegenheid in nieuwe technologieën speelt zich af in kleine entiteiten. Er is slechts werkgelegenheid voor enkele jonge mensen. Ik wil speciale aandacht vragen voor informatie en begeleidingsvormen. Gelet op de starheid van het bankwezen in dat verband, moet de overheid denken aan een waarborgsysteem.

Belangrijk bij de uitvoering van het regeerakkoord lijkt mij het voortdurend voor ogen houden van onze manier van samenleven in de toekomst. We spreken over gezinspolitiek, technologie, informatiemaatschappij, telenet, thuiszorg, zorg op maat, lerende samenleving, permanente vorming, problemen van mobiliteit, thuiswerken en telewerken, renovatie van buurten en woningen. Al die elementen moeten op elkaar worden afgestemd. We evolueren naar een toekomst waarin we op een andere manier zullen wonen, werken, ons verplaatsen, zorgen en leren.

Ik denk in dat verband aan het woonbeleid, waar er aandacht moet zijn voor het ontdebellen van woningen zodat opnieuw verschillende leefkernen in één huis terecht kunnen, een prima oplossing voor vereenzaming, een uitstekend gezinsbeleid.

Het woonbeleid moet zodanig gevoerd worden dat wonen en werken opnieuw in één huis kunnen gebeuren.

De industriële revolutie heeft onze grotendeels landelijke manier van samenleven grondig veranderd, met alle gevolgen vandien. De technologische revolutie die zich nu voltrekt, is even ingrijpend.

Een gecoördineerd beleid tussen de bovenvermelde domeinen moet de gevaren van individualisering ombuigen in kansen.

Er moeten nieuwe kansen komen om het dagelijks leeglopen van wijken tegen te gaan, kansen om door thuiswerk of het werken in kleine entiteiten het mobiliteitsprobleem ten gronde aan te pakken en zo tijd vrij te maken voor aandacht voor anderen in het gezin.

Men moet nieuwe kansen creëren voor de integratie van zorgbehoevenden en bejaarden, zodat ze in onze samenleving kunnen blijven en niet geïsoleerd worden.

Coens

De informatiemaatschappij heeft invloed op onze manier van wonen, leren, werken en zorgen, de convergentie ervan is de grote uitdaging.

Ik hoop daarover in de Vlaamse Raad een maatschappelijk debat te kunnen hebben.

Wat de kwaliteit van bestuur en de nieuwe politieke cultuur betreft, wil ik aangeven dat velen hopen dat er echt werk wordt gemaakt van de vereenvoudiging van regels, structuren en organisaties.

Het afschaffen van het dubbelmandaat en de decumulatie van het ministerambt maken dat alles bij elkaar weer meer personen zich met wetten bezig zullen houden.

Er zijn natuurlijk terreinen waar er nieuwe wetgevingen nodig zijn, maar ik neem aan dat er al veel overtollige wetten zijn.

Laten we geen opwaartse spiraal starten van de door ons gemaakte wetten, maar integendeel werken aan een neerwaartse spiraal.

Ik lees dan ook graag de volgende paragraaf op bladzijde 10 die blijkbaar niet iedereen gelezen heeft : regels, administraties en openbare instellingen ontleen hun bestaansrecht enkel aan hun toegevoegde waarde. Hebben ze geen toegevoegde waarde, dan moeten ze verdwijnen of nooit tot stand komen.

Laten we dat ook doen. Mijnheer de voorzitter, er hebben, mee door het afschaffen van het dubbelmandaat, in verschillende fracties nieuwe, en vooral jonge mensen zitting. We hebben inderdaad de kans gecreëerd, maar velen hebben een andere boeiende job verlaten, en bewust gekozen voor dit mandaat. We verwachten er dan ook veel van. Ze hebben bewust gekozen om lid te zijn van deze eerste, echte Vlaamse Raad. Ik wil er dan ook voor pleiten om ten volle en extensief gebruik te maken van de taken van dit huis. Ook hebben ze bewust geopteerd om geen politieke spelletjes te spelen, maar hier samen inhoudelijk te werken, bezorgd om het samenleven in Vlaanderen, en om de mensen en hun leven. De politieke cultuur van dit huis, de inbreng van de fracties, de manier van debat voeren, het luisteren naar elkaar, het kort en bondig formuleren, het efficiënt organiseren met respect voor het privé-leven, het samenwerken tussen meerderheid en oppositie, dat alles moeten wij, en niemand anders, invullen. *(Applaus)*

De voorzitter : Ik houd eraan mijnheer Coens bij zijn eerste toespraak voor dit parlement geluk te wensen. Dit geldt trouwens ook voor alle anderen die hier hun eerste toespraak hebben gehouden. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Van Vaerenbergh. Mag ik vragen om

uw timing te respecteren, mijnheer Van Vaerenbergh, u kennende ? *(Gelach)*

De heer E. Van Vaerenbergh *(Op de tribune)* : Dank u wel, mijnheer de voorzitter, ik moet u zeggen dat we daarstraks samen gezien hebben dat mij twintig minuten toebedeeld. De suggestie van de voorzitter was eigenlijk : pits er toch twee minuten af ! We zullen dat trachten te doen, mijnheer de voorzitter.

Goed, mijnheer de voorzitter, geachte ministers en collega's, ik zou u vandaag willen onderhouden over vier punten. Dit zijn : de werking van deze Raad, een gesprek met mijn streekgenoot uit Vilvoorde, de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn departement, verder Brussel, en ten slotte Vlaams-Brabant. Ik heb met zeer veel aandacht geluisterd naar mijn voorganger op dit podium, de heer Coens, die het, net als de minister-president en alle sprekers, had over de bereidheid om naar elkaar te luisteren. Ik ben ook voor luister-bereidheid. Ik moet u zeggen, mijnheer de minister-president en collega's, dat ik hiervan verstoken ben gebleven vanaf de eerste vergadering die we in dit huis hebben meegemaakt. Ik had het woord gevraagd en gekregen, maar de fractieleider van de CVP is toen kabaal beginnen te maken. Dat heeft ervoor gezorgd dat er op dat ogenblik in dit parlement geen luisterbereidheid was voor wat ik te vertellen had. Ik hoop dus dat het in de toekomst zal beteren. Iedereen spreekt over de luisterbereidheid, dus mag ik dat ook, en doe ik een oproep om te luisteren naar wat ik te vertellen heb.

Verder wil ik het hebben over de in de regeringsverklaring vermelde intentie om een pact met de gemeenten af te sluiten. Wij hebben dat met zeer veel aandacht gelezen en zijn er zeer gelukkig om. Ik zou u, mijnheer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, willen vragen om het pact niet met alle gemeenten afzonderlijk, maar wel met de totaliteit van de gemeenten af te sluiten. U kent de gevoeligheden in dat verband tussen de grote steden en de kleinere gemeenten. Ik vraag dus dat u met alle gemeenten praat, en vooral ook met het syndicaat van de gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, waar trouwens de grote steden Gent en Antwerpen door hun burgemeester vertegenwoordigd zijn. Dat is dus het geschikte orgaan om een gesprek te voeren met alle gemeenten, waar ik dus voor pleit.

Het tweede probleem, dat ik inzake uw bevoegdheden zou willen aanraken, is het probleem van onze basiswetgeving voor lokale en provinciale besturen. U weet dat dat een materie is, die in het federale parlement nog haar beslag moet krijgen, en ik zou dus aan deze regering willen vragen dat zij daar zo spoedig mogelijk werk van maakt. Zo kunnen wij inderdaad onze basiswetgeving federaliseren, en eigen gemeenten, OCMW's en provincies

Van Vaerenbergh

uitbouwen. Het heeft mij overigens teleurgesteld dat er niets in dat hoofdstuk stond over onze Europese medeburgers, die in het jaar 2000 ook stemrecht zullen hebben. U weet hoe belangrijk dat is, en hoe de passies daarover kunnen oplaaien. Ik vind dat we in die materie dringend overleg moeten plegen, en eigenlijk voorbereidend moeten werken, om gewapend te zijn op het ogenblik dat bepaald wordt welke richting we daarmee willen uitgaan. Want ofwel zal deze raad dit bespreken bij de federalisering, ofwel is het een gemengde materie en ook in dat geval praten wij mee.

Brussel is het derde probleem dat ik wil aanraken. Ik wil daarover een oproep richten aan u, mijnheer de minister-president, omdat het zeer belangrijk is. U zegt, en wij weten dat allemaal, dat het grote probleem onze vertegenwoordiging betreft. Wij zijn vertegenwoordigd op bestuurlijk vlak in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het gaat om een gewaarborgde aanwezigheid. Waar hebben wij die niet? Op de eerste plaats op het vlak van de parlementaire vertegenwoordiging in Kamer en Senaat en de Brusselse Stedelijke Raad, en op de tweede plaats op het vlak van de lokale besturen. In uw regeringsverklaring maakt u daar uitdrukkelijk gewag van waar u stelt: Plaatselijke besturen moeten een verzekerde en werkbare Vlaamse vertegenwoordiging krijgen. De vraag die onze fractievoorzitter u gesteld heeft, geldt nog steeds: hoe zult u dat realiseren? Kan u dit inderdaad inkleden en invoegen in een gesprek van gemeenschap tot gemeenschap, want het is inderdaad in de federale Kamer dat het zal moeten gebeuren? Mijnheer de minister-president, wij brengen niet alleen de problemen aan het licht, maar willen u ook middelen aanreiken om dat gesprek van gemeenschap tot gemeenschap inderdaad te voeren en uit te lokken.

Ik geef u tot dit doel twee elementen. U weet, de kranten staan er ook bol van, dat Brussel jaar in jaar uit virtueel blijft kampen met financiële moeilijkheden. Het klopt geregeld aan bij de federale overheid voor meer geld en investeringsmiddelen, en maakt daarbij gebruik als argument van zijn Europese roeping. Dat laatste is trouwens wettelijk vastgelegd. Ik vind dat uw regering de mogelijkheid moet hebben om daar binnen te breken, om te zeggen dat als er geld naar Brussel vloeit, wat inderdaad ook zo hoort, er ook gepraat moet worden over de vertegenwoordiging van Vlamingen in de gemeente- en OCMW-besturen, en over onze parlementaire vertegenwoordiging in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en over parlementaire vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in Kamer en Senaat.

Een tweede element dat ik u aanreik is het feit dat over de financieringswet, zoals wij allemaal weten, in 1997 op-

nieuw genegotieerd zal moeten worden. Het is op dit ogenblik tijd om voor te bereiden hoe wij de toekomst van die financiering willen vastleggen, en dan in deze raad elementen aan te halen en overeenstemming te bereiken over welke gevolgen en resultaten wij nastreven in het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap. Ik denk dus dat het mooie suggesties zijn, die zeker het overwegen waard zijn.

Mijnheer de minister-president, uw regeringsverklaring bevat een hoofdstuk met als titel, de ondersteuning van de Vlamingen in het randgebied. De wensen, de verzuchtingen en de intenties van uw regering zijn, volgens mij als Vlaamsbrabander die niet woont in een gemeente die grenst aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, te sterk toegespitst op de gemeenten in de onmiddellijke rand rond Brussel. Het gaat immers in de eerste plaats om Vlaams-Brabant en zeker om Halle-Vilvoorde. Wij moeten rekening houden met de concrete situatie. Eén zesde van onze inwoners zijn anderstalig en wonen zowel in de rand rond Brussel als in de gemeenten die zich verder van de rand bevinden. Het toepassingsgebied van de ondersteunende maatregelen moet dus worden verruimd tot heel het gebied Halle-Vilvoorde en een deel van Leuven.

U verklaart in uw regeringsverklaring dat u een positief actiebeleid zult voeren en dat de inwoners van Vlaams-Brabant over dezelfde voorzieningen moeten kunnen beschikken als alle andere Vlamingen. Studies die onder de vorige minister van Welzijn werden uitgevoerd, wijzen uit dat Vlaams-Brabant en de Westhoek de streken zijn met het kleinste aantal sociale voorzieningen. Wat het ambulante welzijnswerk betreft, tellen wij in Vlaams-Brabant slechts drie initiatieven voor 550.000 inwoners. Antwerpen, een stad met 500.000 inwoners, telt talloze initiatieven. Dat verschijnsel is symptomatisch voor de hele situatie. Op dit vlak moet dringend een inhaalbeweging worden uitgevoerd. De Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant heeft dat verzoek overigens geformuleerd in haar nota die vandaag naar de beleidsverantwoordelijken werd gestuurd. Er moeten ondersteunende initiatieven worden genomen voor heel Vlaams-Brabant en niet enkel voor de onmiddellijke rand, zowel op cultureel vlak als op het vlak van de welzijnsvoorzieningen.

Mijnheer de minister van Tewerkstelling, ik heb een praktische suggestie voor de VDAB. Halle-Vilvoorde telt 16.500 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen. Nochtans is dat gebied, samen met Kortrijk, de rijkste streek van Vlaanderen. Het is frappant dat de Franstaligen, die slechts één zesde van de bevolking uitmaken, één derde van de werklozen leveren. Dat verschijnsel is te wijten aan het feit dat zij geen Nederlands kennen. Op dat vlak is een inspanning zeker noodzakelijk. Het aantal werklozen in Halle-Vilvoorde kan met een derde worden verminderd op voorwaarde dat de Franstaligen verplicht

Van Vaerenbergh

worden Nederlands te leren. Dat systeem is trouwens reeds van toepassing voor de allochtonen. Een allochtoon die een werkloosheidsuitkering ontvangt, is verplicht of kan verplicht worden Nederlands te leren. Waarom wordt dat principe niet voor iedereen toegepast? Iedereen is gelijk voor de wet. De wet moet dus voor iedereen gelijk worden gemaakt.

In de periode 1990-1995 heeft Vlabinvest geen enkele extra woning gecreëerd. Het is pijnlijk vast te stellen dat er positieve initiatieven worden aangekondigd, dat de regering goede intenties naar voren brengt en zegt hoe alles zou moeten zijn, terwijl er in de praktijk niets verandert.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Vaerenbergh, ik heb in de commissie en ook in de plenaire vergadering omstandig geantwoord op uw vragen omdat ik weet dat deze problematiek u na aan het hart ligt.

U kent de knelpunten van juridische aard en op het vlak van de begroting. Wij hebben alle aanzetten gegeven. Ik wil enkel bevestigen dat het eerste project effectief kan worden gestart. Het aanzwengelen ervan heeft geruime tijd in beslag genomen, maar er mogen weldra concrete realisaties op het terrein worden verwacht. Ik geef echter toe dat de aanlooptijd vrij lang is geweest.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister-president, in de regeringsverklaring wordt geen enkel standpunt ingenomen in verband met het woonruimtedecreet.

Ik heb dat voorstel samen met de heer Suykerbuyk ingediend. U weet dat ook door de SP een gelijksoortig voorstel van decreet werd ingediend. Beide voorstellen werden versmolten. Wij verwachten thans een standpunt van de Vlaamse regering. Inderdaad, indien er bepaalde intenties worden geformuleerd, moet er ook een standpunt worden ingenomen met betrekking tot de te volgen weg.

In de regeringsverklaring wordt evenmin iets vermeld over de splitsing van het gerechtelijk arrondissement.

De heren Cardoen en Diegenant en ikzelf hebben destijds in het federale parlement voorstellen ingediend met betrekking tot die problematiek. Het gerechtelijk apparaat is een persoonsgebonden materie bij uitstek. Daarvan hoeft vandaag niemand meer te worden overtuigd. Een tweetalig gerechtelijk apparaat zal een eentalig gebied onvermijdelijk tweetalig behandelen. Halle-Vilvoorde heeft recht op zijn natuurlijke rechters, die per definitie Vlamingen zijn. Wij wensen door Vlamingen te worden geoordeeld.

Tot slot wil ik een suggestie formuleren. Wij kunnen ons afvragen hoe het komt dat het zo lang duurt vooraleer Vlabinvest zijn intenties ten uitvoer brengt. Waarom worden de aangekondigde initiatieven en intenties niet uitgevoerd? De reden daarvoor is te vinden in de versnippering van de beleidsniveaus die zich met die materie bezighouden.

Er werd zowel een administratieve als een ministeriële cel opgericht, waar de ministers onderhandelen met de politieke vertegenwoordigers van de rand. Uiteindelijk blijven de departementen Ruimtelijke Ordening en Welzijn werken volgens de regels die zij zelf hebben bepaald. Een soortgelijk probleem werd in de federale regering opgelost door het aanstellen van een koninklijke commissaris. Is het niet mogelijk een regeringscommissaris aan te stellen voor Vlaams-Brabant om alle initiatieven te bundelen en te onderhandelen bij de verschillende administraties? Op die manier kan het globale plan voor Vlaams-Brabant, waarvoor wij in het verleden hebben gepleit, worden aangepakt en uitgevoerd. Op die manier zal op het terrein worden vastgesteld dat er naast de intentieverklaringen ook resultaten worden geboekt. Daarin is de bevolking immers in de eerste plaats geïnteresseerd.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister E. Van Rompuy : Mijnheer Van Vaerenbergh, u vraagt om de discussie uit te breiden tot Vlaams-Brabant. Bij dat debat moeten we er rekening mee houden dat de middelen schaars zijn en dat we enorme inspanningen moeten leveren in de zes faciliteitengemeenten.

Als we de middelen verspreiden, zal de concentratie veel kleiner zijn en kunnen we moeilijk nog iets bereiken. Bij Vlabinvest doet het probleem zich voor dat we de gemeentebesturen van de faciliteitengemeenten aan onze zijde moeten hebben. We moeten beschikken over kavels en bouwvergunningen. Denk aan wat er in Kraainem en Wezembeek is gebeurd.

Uit de toon van uw tussenkomst leid ik af dat u de faciliteitengemeenten gedeeltelijk als verloren beschouwt. Gezien de schaarsheid van de middelen zal het daarop neerkomen. We moeten onze inspanningen de komende jaren op de zes faciliteitengemeenten concentreren. Dat geldt ook voor Overijse, Hoeilaart en Tervuren, waar de verfransingsgraad en de europeanisering veruit het hoogst ligt.

In uw streek rond Lennik en Galmaarden wonen ook al Franstaligen. We moeten ons echter concentreren op de 27 procent Franstaligen uit het kanton Zaventem van de voorzitter. Voor heel Vlaams-Brabant kunnen we het probleem op korte termijn niet aanpakken.

Van Rompuy

We moeten prioriteit geven aan de gemeentebesturen van faciliteitengemeenten die ons slecht gezind zijn. In het college van burgemeester en schepenen van Kraainem, Wezembeek en Sint-Genesius-Rode bestaan we gewoon niet meer.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer Van Rompuy, ik ga akkoord met uw prioriteit. Ik pleit ervoor dat we niet alleen de onmiddellijke rand moeten bekijken, maar ook oog hebben voor de andere gemeenten.

Ik aanvaard dat de middelen schaars zijn, maar het is een kwestie van prioriteiten. Het initiatief voor Vlabinvest werd reeds genomen in 1990 na de interpellaties van onze fractie in 1989 over Vlaams-Brabant en in de regering vóór Van den Brande 1.

De minister-president heeft in zijn tweede regeringsperiode ook in de middelen voorzien. We stellen echter vast dat de Vlaamse regering 250 miljoen frank geeft aan het voetbalstadion van Brugge. Er wordt ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een voetbalstadion in Antwerpen. Ik vind Vlaams-Brabant even belangrijk als die twee problemen.

De voorzitter : Vooraleer ik de minister-president het woord geef, wil ik erop wijzen dat de tijd van de heer Van Vaerenbergh ruim verlopen is. Nadien krijgt hij ter afsluiting nog even de tijd om te repliceren. Ik dring erop aan, zodat andere sprekers voor de middag nog aan bod kunnen komen.

Minister-president L. Van den Brande : In die problematiek moeten we geen zwart-witkeuze maken. We staan open om dat samen te bespreken.

Inzake Vlabinvest bevestig ik dat ik een eerste concreet project heb goedgekeurd. Het gaat om dertien appartementen in het centrum van Sint-Genesius-Rode, waarvan de werken op 3 juli starten.

Zes andere projecten zijn in voorbereiding die onmiddellijk op het terrein zullen worden uitgevoerd. Daarmee wil ik aangeven dat het geheel nu echt van start gaat. Bovendien moeten we evalueren of Vlabinvest de beste formule is. Het is wel een rollend fonds dat de realisatie van wooneenheden aanzwengelt.

Ten slotte pleit u niet voor een derde door de UEFA goedgekeurd stadion in Sint-Genesius-Rode of in een andere gemeente. Net als vele Vlamingen wens ik daar iets positiefs van te maken. Het komt het patrimonium ten goede, ook al betreft het hier geen cultuur-historisch erfgoed. Het is belangrijk dat zowel Brugge als Antwerpen onder redelijke voorwaarden een accommodatie krijgen die niet alleen voor voetbal kan worden gebruikt.

De middelen die we hebben voorbehouden voor Vlabinvest, zullen nu ook daadwerkelijk worden aangewend.

De heer E. Van Vaerenbergh : Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik wil alleen aangeven dat de problemen op vele domeinen gesitueerd zijn. De kwaliteit en de grootte van de problemen vergen geëigende antwoorden, ook op financieel vlak. Ik heb daarom een vergelijking gemaakt.

Collega's, mijnheer de minister-president, ik pleit voor het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap in 1997. Wij zullen u zeker steunen om resultaten in de wacht te slepen. Uw voorzitter zegt nochtans dat het niet de belangrijkste prioriteit is. Wij staan echter achter u als u in die richting gaat.

Ik vraag u daarnaast rekening te houden met de suggestie om een plan voor Vlaams-Brabant te realiseren. Ik dank u. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer H. Van Rompaey (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers en collega's, dit jaar heeft de minister-president de eerste veldslag gewonnen in het dossier over de aanleg van de communicatiesnelwegen in Vlaanderen.

In plaats van schuchter de internationale ontwikkeling af te wachten en een dekmantel te zoeken in de vele onduidelijkheden en onzekerheden op dat vlak verrichtte hij pionierswerk door de meetpalen voor dat bouwterrein van de 21ste eeuw kordaat uit te zetten.

Telenet Vlaanderen is een grote toekomst beschoren dank zij die vinnige en ferme aanpak. De minister-president trok de taak van werfleider naar zich toe. Vlaanderen is reeds het meest bekabelde land van de wereld. Daarom zullen meerdere instanties op korte termijn een boeiende taak krijgen in de ontwikkeling van die telecommunicatienetten.

Behalve Belgacom zijn er ook de netwerken van de spoorwegen, het wegenbeheer en sommige privé-maatschappijen. Een belangrijke rol moet worden vervuld door de kabeltelevisienetwerken die soms voor 50 procent, maar meestal voor 100 procent, eigendom zijn van de gemeenten.

De ontwikkeling van Telenet Vlaanderen is vooral een kwestie van infrastructuur. De optische vezelkabel zal worden aangewend. Nu reeds zijn gedigitaliseerde toepassingen via de coaxiale kabel een feit. In transporttermen uitgedrukt bereikt men verrassend hoge snelheden en een goede kwaliteit, zelfs in tweerichtingsverkeer.

Van Rompae

Wegen zijn in principe openbaar maar voor de aanleg en het onderhoud wordt een beroep gedaan op privé-maatschappijen. Dat is ook mogelijk voor Telenet, maar dan wel onder het toezicht van de overheid. Bij de infrastructurele ontwikkeling is een synergie tussen de overheid en de verschillende privé-initiatieven aangewezen.

Produkten die over die snelweg vervoerd worden, zullen vanuit meerdere markten worden aangeboden. Daarvan werden reeds blauwdrukken gemaakt en in verschillende landen staan labo-experimenten op stapel. Ook in Vlaanderen kennen we toepassingen van tele-shopping, tele-learning, tele-banking en alarmering.

De ontwikkeling van de communicatietechnologie en het aanbod van die producten is een internationale aangelegenheid geworden. Grote Franse en Duitse communicatiemaatschappijen sluiten bilaterale samenwerkingsakkoorden af en zoeken geborgenheid bij minstens één grote Amerikaanse broer of zuster.

Mijnheer de minister-president, voor de opzet van Telenet Vlaanderen heeft u gekozen voor één van de zeven maagden die afstammen van de legendarische Amerikaanse Bell Company. Het is van geen belang om welke dochter het gaat. Het is wel belangrijk dat Vlaanderen bij het uiteindelijke contract zeker is van zijn positie binnen de internationale en zelfs intercontinentale context. De vraag rijst ook of de Vlaamse verankering gewaarborgd zal zijn. De belangstelling van de Vlaamse industrie is groot, maar de integratie van netten van de Vlaamse kabelmaatschappijen geeft zekerheid. De Vlaamse kabelmaatschappijen zijn verenigd in de Vlaamse Vereniging van Kabeldistributeurs en zijn niet van plan zich te laten onteigenen of te laten verkopen zoals nu gebeurt in Amsterdam. Integendeel, zij willen een actieve rol spelen en alleen dankzij de kabelmaatschappijen bereikt u nu reeds meer dan 90 percent van de huisgezinnen.

Technologisch staat alles nog in de kinderschoenen. Vlaanderen mag zich niet laten afschrikken door Amerikaanse of Britse opschepperij, zoals in verband met de zogezegde telefoontoepassingen via het kabelnet. Tot nu toe hebben die toepassingen slechts betrekking op het stiekem kleven van dunne archaïsche telefoondradjes boven de coaxiale kabel. In Vlaanderen echter zal in oktober een experiment starten met reële digitale telefoontoepassing via de coaxiale kabel. Dat is een wereldprimeur.

Mijnheer de minister-president, bij de ontwikkeling van Telenet Vlaanderen moet de Europese wetgeving toegepast worden. Onze eigen decreten moeten daarop afgestemd worden. Onze fractie zal daar actief aan meewerken. De communicatiesnelweg zal in de toekomst ook het medialandschap beheersen. De media zijn nu nog een in-

formatief eenrichtingsverkeer dat plaatsheeft via het gedrukte woord, het auditieve kanaal en het beeldscherm. De media zijn dus zeker betrokken partij bij die boeiende technologische ontwikkeling.

De redding van de BRTN tijdens de volgende herfstmaanden staat voorop : dat is onze doelstelling.

Minister Van Rompuy, voor die belangrijke operatie zal u niet alleen op de kabinetmedewerkers maar ook op ons kunnen rekenen. De aanpassingsmoeilijkheden van de BRTN worden niet opgelost door de schuld te geven aan individuele personen. Het is duidelijk dat gesleuteld moet worden aan het management en het beheer van de BRTN. De BRTN zal zijn positie maar met succes kunnen waarborgen als iets gedaan wordt aan het systeem van bureaucratische en loodzware procedures die steeds te laat komen. Door het geven van rendementsgebonden autonomie komt men tot een grotere verantwoordelijkheid. Dat rendement zal resulteren in een aanvaardbaar minimum van kijkdichtheid en in kwaliteit.

Mijnheer de minister-president, onze fractie staat klaar om in al die ontwikkelingen een actieve rol te spelen. *(Applaus bij de CVP-fractie)*

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, in de krappe tijd die mij werd toebedeeld, zou ik uw aandacht willen vragen voor twee punten. Als gewezen voorzitter van de commissie Sport wil ik mijn bezorgdheid uitdrukken over het feit dat het sportdossier heel weinig aandacht heeft gekregen tijdens de formatiegesprekken.

Mijnheer de minister-president, ik wil er uw aandacht op vestigen dat tijdens het begrotingsdebat van 1995 de nood werd onderkend om eindelijk eens werk te maken van een integrale sportbeleidsvisie. Die werd ons voor het reces beloofd door minister Weckx. Het is een onderwerp dat veel Vlamingen boeit. Het is bovendien een beleidsdomein waar de volgende jaren hard gewerkt moet worden om de nefaste evolutie naar een steeds slechtere conditie van onze jeugd te stoppen. Het cryptische zinnetje uit uw nota waarin te lezen staat dat de jeugd onder de 18 jaar vrij zijn sportclub moet kunnen kiezen, is positief. Maar dat kan enkel en alleen gerealiseerd worden tegen de achtergrond van een totale visie op de ontwikkeling van de jeugdsportbeoefening in Vlaanderen met begeleidende en financieel ondersteunende maatregelen voor de sportclubs. Ik stel het op prijs dat u bezorgd bent om de bouw van nieuwe voetbalstadions en de renovatie van bestaande stadions in Vlaanderen, maar we hebben meer nodig om een Vlaams sportbeleid te voeren. Ik vind het spijtig dat ondanks alle toezeggingen tijdens de voorbije maanden wij opnieuw geen Vlaamse minister van Sport

Van Mechelen

hebben. We hebben een minister van Cultuur en een minister belast met het welzijn, maar persoonlijk vind ik dat het sportaspect meer naar voren zou moeten worden gebracht.

Minister-president L. Van den Brande : Ik vind het zelf ook zeer belangrijk dat we de nodige stappen zetten op dat terrein. Als u meneer Martens kent, weet u dat hij een zeer sportieve en kwieke figuur is. Hij zal op dynamische wijze de nodige stappen zetten en anderen tot beweging aanzetten. We mogen niet te defaitistisch zijn.

De heer D. Van Mechelen : Als ik het goed begrijp, is hij kwieker dan de vorige minister van Sport. Dat doet mij plezier. Het is nodig dat de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport in samenwerking met Bloso in het najaar met een integraal sportbeleidsnota naar de Vlaamse Raad komt om daarover te praten.

Ik zou ook nog iets willen zeggen over het medialuik van uw regeerakkoord. Dat is de materie bij uitstek waarvoor uw regeringsploeg en Vlaanderen een nieuwe kans nodig hebben. Het is de voorbije jaren immers uitgegroeid tot een echte chaos.

En uit een eerste analyse van het regeerakkoord dat voor ons ligt, blijkt inderdaad dat u kiest voor een bewuste koerswijziging. Enkele vaststellingen. Er is ten eerste geen sprake meer van het streven naar een Pax Media of één of andere soort godsvrede tussen de openbare en commerciële omroepen. Hiermee wordt dus inderdaad eindelijk terecht aanvaard dat het mediagebeuren zich afspeelt binnen een concurrentieel kader. In een harde zakenomgeving moet Vlaanderen ervoor zorgen dat het een openbare omroep uitbouwt, die in staat is om de strijd aan te gaan met de commerciële audiovisuele sector. Ik denk dat we dat moeten doen op een geschikte manier. Hier kom ik in de loop van mijn betoog verder op terug. Het is inderdaad meer dan ooit tijd, meer dan zes jaar na het opstarten van het eerste commerciële tv-station, dat de openbare omroep gewapend wordt, zodat die opnieuw zijn plaats in het steeds meer marktgerichte Vlaamse medialandschap kan opeisen.

Ten tweede stellen wij tot onze spijt vast dat uw nieuwe regering, anders dan tijdens het beleid van minister Weckx, geen oproep doet om samen met de democratische fracties te streven naar een gemeenschappelijk toekomstperspectief voor het mediabeleid in Vlaanderen, te streven naar wat door hem een mediaconsensus werd genoemd. Het debat werd de afgelopen weken dus blijkbaar enkel tussen CVP en SP gevoerd. Het zal vertaald worden in decreten die aan deze raad ter goedkeuring worden voorgelegd. Persoonlijk vind ik dit een spijtige breuk met een zeer recent verleden.

Een derde vaststelling omtrent uw regeerakkoord is dat u zich uiterst voorzichtig opstelt ten opzichte van het Europese mediabeleid, vanuit de stelling dat de Vlaamse en de Europese regelgeving gelijke tred moeten houden. Ik moet zeggen dat ik graag van deze CVP-SP-ploeg, die zich de afgelopen jaren niet bepaald gedroeg als de beste Europese leerling, zou willen weten wat er met dat gelijke tred houden bedoeld wordt. Gaan we nu eindelijk het recent aangepaste kabeldecreet opnieuw wijzigen en aanpassen aan de Europese regelgeving ?

Een vierde element dat ik wil belichten in de analyse van uw regeerakkoord, is een opvallende oproep om de media in Vlaanderen te verankeren, met als doel de Vlaamse Gemeenschap zelf maximaal te laten beslissen over haar mediabeleid, en vervolgens om te trachten de inkomsten uit de media maximaal aan te wenden ten voordele van nieuwe werkgelegenheid, eigen producties en het inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Ik denk, meneer de minister, dat dit inderdaad terechte verzuchtingen zijn, maar als uitgangspunt voor een Vlaams mediabeleid klinkt dit alles weinig Europees. Graag vernam ik dan ook van u hoe de Vlaamse regering deze verankering in de praktijk ziet. Over welke media, want u spreekt altijd over dé media, gaat het ? Dat kan immers zowel de geschreven pers als de televisie, de radio of Telenet Vlaanderen betreffen.

En tot slot een bedenking : kan dit streven naar een verankering niet ongewild leiden tot een nog grotere mediaconcentratie, waarvoor wij allen anderzijds beducht zijn. Met betrekking tot een aantal concrete uitgangspunten van uw mediabeleid denk ik dat er weinig tegenstelling tussen de fracties te vinden is. U zegt dat de media essentieel zijn voor de versterking van de democratische samenleving. Dat spreekt voor zichzelf. U zegt ook dat het essentieel is voor de eigen culturele ontwikkeling en identiteit van Vlaanderen : ook daarover bestaat geen discussie. Anderzijds zegt u dan ook dat de media verdedigd moeten worden als cultuurinstrumenten bij uitstek. Naar ik hoop wordt het mediabeleid niet om die reden thans ondergebracht bij de minister van Economie, hoewel ik niet zou willen twijfelen aan uw Vlaamse en culturele reflex. Ook de bezorgdheid over het ontstaan van een kloof tussen enerzijds informatie-rijke en anderzijds informatie-arme Vlamingen lijkt me terecht. Maar graag vernam ik van u, hoe u dat op het terrein zou willen waarmaken. Ik denk namelijk dat dat niet alleen iets te maken heeft met financiële implicaties, maar dat het vooral een kwestie is van opleiding, van de mogelijkheid om intellectueel en technisch aan deze evolutie te participeren. Ik denk dan ook dat u, om dat te kunnen verwezenlijken, behoefte zult hebben aan een zeer brede waaier van maatregelen. Mijn vraag is daarom : aan welke maatregelen denkt deze regering ?

Van Mechelen

Mijns inziens, mijnheer de minister, staat het feit dat u ervoor pleit om de kabelmaatschappijen de toestemming te geven hun zendersaanbod op te delen in een basispakket en een meer algemeen pakket, haaks op het voorgaande. Er zijn heel wat argumenten ter verdediging van een basispakket tegen een sociaal tarief, maar dan is mijn vraag wat dit pakket volgens u behelst. Zijn dat alle Nederlandstalige omroepen? Bevat het bijvoorbeeld ook de migrantenzenders? U zegt dat men iets meer zal moeten betalen voor de buitenlandse commerciële zenders. Ik durf niet te veronderstellen dat dit de ultieme aanval is op zenders zoals VT4 of het nieuwe Veronica, dat zich in het buitenland aandient, en dat u op die manier concurrentie-afschermend wilt werken.

Ik wil er uw aandacht op vestigen dat wij er, over de partijgrenzen heen, steeds naar hebben gestreefd om erover te waken dat het aanbod zo ruim mogelijk was, en dat we toch heel voorzichtig moeten zijn voordat we dit principe opgeven.

Uw Vlaamse regering pleit ook voor het behoud van een veelvormigheid van het medialandschap en wil initiatieven steunen die de journalistieke onafhankelijkheid van de nieuwsredacties in de media versterken. In principe denk ik dat daar weinig discussie over mogelijk is. Toch ben ik bezorgd over de wijze waarop u dit zou willen realiseren, omdat er zeer snel politieke afhankelijkheid tot stand kan komen. Ik zou dan ook willen vragen grote omzichtigheid op dat gebied aan de dag te leggen.

U kondigt verder aan te willen inspelen op de snelle media-ontwikkelingen en verklaart dat we behoefte hebben aan een instrumentarium dat beleidsvoorbereidend werkt, dat wetenschappelijk onderzoek doet, dat ook de controle op het terrein kan verwezenlijken. Ik zou zeggen: terecht, dat staat ook in de medianota van minister Weckx, maar ik zou willen vragen of dit de voorbode is van een nieuw Instituut voor de Media; of wilt u gewoon de bestaande administratie voor de media in de Vlaamse bestuursorganen verder uitbouwen? Graag daarover iets meer toelichting.

Ik denk, meneer de minister, dat er in de debatten die wij in het voorjaar gevoerd hebben rond de medianota van minister Weckx, toch één conclusie getrokken kan worden, namelijk het feit dat wij dringend behoefte hebben aan een soepele en hanteerbare regelgeving die ons in staat stelt een zo ruim en kwalitatief mogelijk aanbod te waarborgen aan zowel kijker, lezer als luisteraar, zonder al te betuttelend op te treden. Onze partij is dan ook vragende partij om in dit debat samen met u te werken aan een mediabeleid dat hieraan tegemoet zou kunnen komen. Rond een dossier zoals Telenet Vlaanderen zouden we dan ook een brede discussie met hoorzittingen willen

organiseren om te komen tot een optimale regelgeving. Maar u zult het mij niet kwalijk nemen dat het feit dat u als CVP-fractie leider enkele maanden geleden het streven naar mediaconsensus mee tot stilstand hebt gebracht, tot enig wantrouwen bij de VLD-fractie heeft geleid. We zijn bereid om in een open geest te debatteren, maar willen op dat vlak ook niet naïef zijn.

Wat de concrete invulling op het terrein betreft, pleit u voor een onmiddellijke hervorming van de openbare omroep. Ik denk dat we het allemaal eens zijn over het feit dat dit nu eindelijk moet gebeuren. Graag van u een concreet tijdschema: wanneer beginnen we het debat en hoe bereiden we het voor? Ik zou daarover een duidelijke afspraak willen maken.

U ziet de hervorming van de openbare omroep in vier grote krachtlijnen: een nieuwe taakomschrijving, maximale autonomie, een doorzichtige structuur en het behoud van de gemengde financiering. Ik zeg in alle duidelijkheid, meneer Van Rompuy, en dat zal voor u niets nieuws zijn, dat wij geen enkel probleem hebben met drie van de vier krachtlijnen.

De nieuwe taakomschrijving en de behoefte aan een betere profilering op het vlak van informatie, eigen drama, cultuur, amusement, betere jeugdprogramma's, documentaires, wat dat betreft delen wij uw visie. Dat is inderdaad de opdracht van onze public service, en daar moeten meer werk en meer middelen aan besteed worden. Maximale autonomie via beheersovereenkomsten, ik zou zeggen, het principe van de resultaatverbintenis, wat wij al zes jaar vragen, schijnt dus mee opgenomen te zijn in uw regeerakkoord. Daar hebben wij dus geen problemen mee.

Het derde punt, een doorzichtige structuur, en een duidelijke scheiding tussen de raad van bestuur enerzijds en het dagelijks beheer anderzijds, met een soepel personeelsbeleid en mandaatsysteem vinden we eveneens in orde. Dat wil eigenlijk zeggen dat u nu bereid bent af te stappen van wat in het vorige BRTN-decreet stond, en waar we zo dikwijls op hebben gewezen bij het tot stand komen daarvan, namelijk dat we tot een totaal nieuw personeelsbeleid moeten komen, waarbij tv en radio niet meer worden geproduceerd door ambtenaren, maar door mensen met een normale arbeidsovereenkomst.

Waarover we het in uw regeerakkoord niet eens zijn, is het behoud van het principe van de gemengde financiering. Ik denk, meneer de minister, dat meer dan ooit de tijd gekomen is dat we wat dat betreft een duidelijke keuze maken. Of wij beslissen dat we terugkeren naar het systeem van een gescheiden financiering: openbare omroep, openbare middelen; commerciële omroep, commerciële middelen. Of we blijven steeds maar in de schemer-

Van Mechelen

zone zitten. Ik lees in uw regeringsverklaring dat LI bereid bent om de tv-sponsoring af te bouwen, op voorwaarde dat er compenserende middelen gevonden worden. Ik zou zeggen dat u enkel die middelen vindt als daar de politieke bereidheid toe bestaat, om inderdaad dat verlies aan privé-middelen bij de openbare omroep te compenseren, door het verhogen van de dotatie, nadat de openbare omroep de noodzakelijke herstructurering heeft uitgevoerd.

Mijnheer de minister, ofwel voert u de gescheiden financiering opnieuw in – wat het einde van de radioreclame zou betekenen en het systematisch afhouden van de TV-sponsoring, met uitzondering van de evenementen – ofwel blijft u in de grijze zone. In dat geval zullen we daarop tijdens de volgende vier jaar nog zeer vaak moeten terugkomen.

De VLD is bereid om mee te werken aan de ontwikkeling van een slagkrachtige openbare omroep, op voorwaarde dat die omroep geen semi-commercieel station wordt.

Mijnheer Van Rompuy, met enig leedvermaak verneem ik dat wij de codex-Weckx van de Vlaamse regelgeving

inzake radio en televisieomroepen, reclame, sponsoring en kabel, zullen herschrijven. Wij zijn bereid om het huiswerk volledig over te doen, maar wij mogen niet meer dezelfde fouten maken als in het verleden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze ochtend.

Wij komen deze middag om 14.00 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 12.42 uur.*
